

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.

Telefon: 155-62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Bádlós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt
Egész évre 4, ½ évre 2, ¼ évre 1 P.

Budapest, 1935.

XVI. évfolyam, 20. szám.

Május hó 12.

Elérkezett az idő...

„Meg kell teremteni a megélhetést, a méltányos boldogulás lehetőségét minden dolgozó magyar számára. A nemzeti jövedelem a legszilárdabb alapja a magyar föld” — mondotta — Magyarország Kormányzója, Horthy Miklós, az országgyűlés ünnepélyes megnyitásokor. Ezt megelőzően Gömbös Gyula miniszterelnök kiáltotta oda az ország és világ fülébe — férfias bátorsággal — hogy „a mindennapi élet kérdéseivel is foglalkoznia kell. Reformokra szükség van, mert a világtörténelem egyik legnehezebb pillanatában vagyunk”.

Történelmi súlyos szavak, márványba vésendő igazságok. A mai kor szülte követelmények, amelyek elől kitérni nem szabad, de nem is lehet. Államférfiu elhivatottság jellemzi e megállapításokat, amelyek egyrészt a nemzet távolabbi jövőjét készítik elő, hogy zökkenés, fennakadás nélkül vezessék át a megpróbáltatások Vörös-tengerén, másrészt a mindennapi élet apró, de égetően fontos kenyérvizsgálatait is szem előtt tartják.

Ha igaz az, hogy kormányozni annyi, mint előrelátni, akkor kétszeresen igazság az, hogy szemel hunyni a szürke megélhetési gondok, a falu, a magyar mező, a város és az ország gondjai fölött: botorság. Mert az élet apró-cseprő bajokból, zökkenőkből, hegy- és hullámvölgyekből van összetéve. Kicsiny, mozaikkövecskékből, amelyek összesége adja a boldog és megelégedett állapot vagy annak az ellenkezőjét.

Mert szentül valljuk, hogy csak gazdaságilag erős és megelégedett falu — ahol a dolgozó becsületes milliók nemcsak elférnek, de tisztességesen meg is élnek — lehet talpköve a nemzetnek.

Éppen azért magyaros lelkünk minden örömeivel köszöntjük a falusi milliók nevében a Kormányzó Ur és a miniszterelnök kijelentéseit, mert ezek örökké fénylő biztosítékai an-

nak, hogy végre elérkezett a magyar föld és hűséges munkásainak komoly megsegítése.

Ha valaha szükség volt arra, hogy a magyar mezőkre és falusi kis házakra gondoljunk, akkor talán ma leginkább, amikor becsületes népünk hitét, hazafiságát gazdasági életét, boldogulását egyrészt vihartverő kezek csákányozzák, másrészt pedig a világválság hullámai ostromolják.

„A nemzeti jövedelem legszilárdabb alapja a magyar föld”, mondja államférfiu bölcseséggel a nemzet vezére. És ez a döbbenetes igazság ott él köben, fában, sziklában, a buzaföldeken, ott szomorkodik a magyar falvakban és várja, hogy egyszer megértsék

Mert a buzamezők himnuszát eddig sok avatatlan száj is énekelte, azon-

ban legtöbbször kicsinyes, önző érdekből.

Az életet termő magyar föld éppen azért várt és hallgatott. Ezernyi sebeitől patakzik a vér, mert életlehetősége legyengült, sok mindene, jóléte, gazdagsága elveszett, azonban megmaradt ezeréves hite és dacos elszántsága.

Végre azonban elhangzott a komoly, felelősségteljes szó és odatalált a magyar falusi milliók lelkébe, ahol úgy várták ünnepi zsolozsmás lélekkel, mint a szent lelket váró apostolok.

És ebben a szóban megtestesült a magyar föld multja és jövődjéje. Fájdalmi és örömei, dalai, végzete, hibája, szépsége, de benne van élni-akarása, a „csakazértis” és a magyar

Horthy Miklós Kormányzó Ur

eltávozik az új országgyűlés megnyitására. A Kormányzó Ur balján Gömbös Gyula miniszterelnök, előtte Putnoky Móric és Rakovszky Endre háznagyok haladnak.

lélek örök ifjúsága, ami pedig a jövődöt jelenti.

Ez a két beszéd a magyar gondolat nagy hitvallása volt. Az erő értékelése a nemzetben, amely olyan, mint a gőz a kazánban. Ha gőznyomás alatt van a kazán, lehetetlen, hogy a gépész észre ne vegye, ne vizsgáljon.

A nemzet vezérei is észre vették ezt a feszítő, lendítő erőt, összefogták, összesűrűsítették, hogy annak birtokában őrt állhassanak a magyar falu fölött és dolgozhassanak érdekeiben.

A föld népe pedig hűséges bizalommal most már csak azt várja, hogy végre reá is kerül a sor annál is inkább, mert *Horthy Miklós Kormányzó Ur* és *Gömbös Gyula* mondták, hogy „meg kell teremteni a megélhetést, a méltányos boldogulás lehetőségét minden dolgozó magyar számára, mert a nemzeti jövedelem legszilárdabb alapja a magyar föld”.

És a falusi milliók érzik, hogy végre így is lesz.

SEKERES LÁSZLÓ

BELPOLITIKA

Országgyűlés

A képviselőház május hó elsején tartott ülésén megválasztották az elnökség tagjait. A képviselőház új elnöke *Sztranyavszky Sándor* lett, új alelnökei pedig *Bobory György* és *Kornis Gyula*. Jegyzőkké választották *Brandt Vilmost*, *Esztergyálos Jánost*, vitéz *Kenyeres Jánost*, vitéz *Miskolczy Hugót*, *Rakovszky Tibort* és *Veress Zoltánt*. Háznagy lett újból *Putnok János*.

Sztranyavszky Sándor elnök székfoglaló beszédében azt hangsúlyozta, hogy működését a pártokon és párt-szemponatokon való felülemelkedés és egyedül a házszabályoknak érvényre juttatása fogja irányítani.

Az új elnök beszéde mély hatást keltett.

A felsőház ugyancsak ezen a napon választotta meg az elnökség tagjait. A felsőház új elnöke *Széchenyi Bertalan gróf*, új alelnökei pedig *Beöthy László* és *Radványky Albert báró* lettek. A felsőház háznagyává *Rakovszky Endrét* választották meg.

A képviselőház május hó 2-iki ülésén *Sztranyavszky Sándor* elnök elődjének, *Almásy Lászlónak* nagy érdemeiről emlékezett meg és javaslatára a Ház hozzájárult ahhoz, hogy a volt elnök részére miniszteri nyugdíjnak megfelelő összeg: évi 15.000 pengő folyósíttassék.

Ezután több törvényjavaslatot nyújtottak be, majd *Eckhardt Tibor*, a független kisgazdapárt vezére szólalt fel és a lefolyt választások fölött mondott éles bírálatot. *Kozma Miklós* belügyminiszter ezzel szem-

ben azt hangsúlyozta, hogy *soha olyan kevés panasz nem volt, mint éppen ennél a választásnál*. *Gömbös Gyula* miniszterelnök hasonló értelemben szólalt fel és bejelentette, hogy a kisgazdapárt vezére a választások alatt többször kinyilatkoztatta, hogy teljesen meg van elégedve a választási rendszerrel.

A képviselőház ezután még három jegyzőt választott: *Huszár Mihály*, *Szedes János* és *Vásárhelyi Sándor* személyében, majd megalakították az új bizottságokat.

A felsőház szintén ülést tartott ezen a napon és ott is megalakították az új bizottságokat.

A képviselőház május hó 3-iki ülésén csupán néhány elnöki bejelentés hangzott el.

Vitéz Petneházy Antal alezredes, a Kormányzó Ur kereskedelmi államtitkárrá nevezett ki.

A képviselőház május hó 6-iki ülésén *Baross Endre* napirend előtt a legutóbbi napok fagykáraira hívta fel a földművelésügyi miniszter figyelmét; *Mózes Sándor* hasonló értelemben szólalt fel. *Darányi Kálmán* földművelésügyi miniszter nyomban válaszolt a felszólalásokra és bejelentette, hogy a járási gazdasági felügyelőket sürgős jelentéstételre utasította. Amint a jelentések a kezei közt lesznek, akkor módjában lesz a kormánynak, hogy a megengedett kereteken belül a szükséges intézkedéseket megtegye.

Ezután *Fabinyi Tihámér* pénzügyminiszter beterjesztette a magyar állam 1935—36. évi költségvetését.

(A pénzügyminiszter beszédét lapunk más helyén ismertetjük.)

Iványi Bélát választották meg a NEP elnökévé

A Nemzeti Egység Pártja május hó 7-én értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy jegyzőkönyvben örökítik meg *Sztranyavszky Sándor* volt pártelnök érdemeit, majd a párt elnökévé választották a pártvezetőség

régi érdemes tagját: *Iványi Bélát*, *Marton Béla* főtítkárt és *Brandt Vilmos* háznagyot eddigi tisztességükben megerősítették.

Iványi Béla felszólalása után *Gömbös Gyula* miniszterelnök hosszabb beszédben ismertette a kormány négyéves munkatervét. A miniszterelnök mélyhatású beszéde után a párt egyhanguan magáévá tette a négyéves munkatervet és kimondta, hogy annak megvalósításával egyöntetűen áll a kormány mögött. Az értekezlet *Iványi Béla* zárószavaival ért véget.

Petneházy Antal államtitkár

Horthy Miklós Kormányzó Ur vitéz *Petneházy Antal* hadmérnökkari alezredes a kereskedelmi minisztérium államtitkárává nevezte ki.

Petneházy Antal hosszú időn keresztül a honvédelmi minisztériumban a hadseregellátással összefüggő ipari ügyeket intézte, legutóbbi beosztásában pedig mint *Gömbös Gyula* miniszterelnök személyi titkára működött. *Petneházy Antal* munkáját a kormány a felállítandó ipariügyi minisztériumban fogja igénybevenni.

Stockinger osztrák kereskedelmi miniszter budapesti tárgyalásai

Stockinger Frigyes osztrák kereskedelmi miniszter a *Budapesti Nemzetközi Vásár* alkalmából meglátogatta a magyar fővárost és természetesen módot talált arra is, hogy *Bornemisza Géza* kereskedelmi miniszterrel megvitatta a kölcsönös árucserére egész kérdéstömeget. Hasonlóképpen megvitatták alá vonták az idegenforgalom kérdéseit. Ehhez a megbeszéléshez csatlakoztak e tárgyban további értekezletek *Stockinger* kereskedelmi miniszter és *Darányi Kálmán* magyar földművelésügyi miniszter, illetőleg *Fabinyi Tihámér* magyar pénzügyminiszter között. A megbeszéléseket a legbarátságosabb szellem hatotta át s azok remélni engedik a forgalom további kedvező fejlődését.

VILÁGKRÓNIKA

A magyar—olasz—osztrák találkozó Velencében

A nyugati nagyhatalmak sorozatos tárgyalásai után a május hó 5-én és 6-án Velencében megtartott magyar—olasz—osztrák hármas megbeszélés vette át Kelet-Európa időszerű politikai kérdéseinek vezetészerepét.

Amint azt a Vasárnap már megírta, a Népszövetség legutóbbi tanácsülésének élelhangu tárgyalásai és Németország ellen szóló szigorú határozata, valamint a francia—olasz szerződés megkötésének elhúzódása ismét felhőkkel borította el az euró-

pai békepolitika egét. És ekkor újra Mussolini volt az, aki habozás nélkül megragadta a kezdeményezést: Ausztria és Magyarország külügyminisztereit tárgyalásra hívta meg Velenecébe, hogy a már régebben tervezett dunai konferenciát előkészítsék.

Kánya Kálmán magyar és Berger Waldenegg osztrák külügyminiszterek Suvich olasz külügyi államtitkárral rendkívül barátságos hangú eszmecserét folytattak május 5-én és 6-án Velenecében. Kánya Kálmán a megbeszéléseken hangsúlyozta, hogy Magyarország minden békevágya mellett is feltétlenül ragaszkodik katonai egyenjogúságához és ahhoz, hogy a békeszerződések alapján azoknak módosítása elvben lehetséges legyen. A velencei konferenciáról kiadott meglehetősen szűkszavú hivatalos jelentés csak annyit szögez le, hogy a három állam megbeszéléseit teljes békevágy és az együttműködésre irányuló igyekezet hatotta át és a megbeszélések eredményeképpen remélhető, hogy a későbbi időpontban megtartandó dunai konferencia ugyancsak eredménnyel fog járni.

A francia sajtó úgy látja, hogy Olaszország közbelépése közvetíteni fog az ellentétes magyar és kisantant álláspont között és feltehető, hogy ezek az ellentétek a dunai konferencián áthidalhatók lesznek.

A sok izgalmat okozott francia-orosz szerződést végre aláírták. Németország ugyan nem látja tulságosan szívesen ezt a megállapodást, mert Oroszország befolyásának növekedését látja ebben a nyugati politika terén és attól tart, hogy ez a szerződés a francia-német közeledést még jobban meg fogja nehezíteni. Az azonban bizonyos, hogy a francia-orosz szerződés a kisantant szempontjából igen fontos lépés a megállapodás felé, mert ezáltal a kisantant bizonyos katonai kérdésekben inkább biztosítva érzi magát és így az is valószínű, hogy a dunai konferencián a magyar álláspont kisebb ellenzékkel fog találkozni. A párisi külügyminisztériumban Titulescu román külügyminiszterrel folytatott tárgyalásokkal kapcsolatban az a hír terjedt el a francia sajtóban, hogy Bukarest és Prága a közeli hetekben katonai szövetséget köt Oroszországgal, aminek ugyancsak az a célja, hogy a dunai konferencián már kész külpolitikai háttérrel vehessenek részt abban az esetben, ha ezen a megbeszéléseken a kisállamok felfegyverkezésének megengedését elvben megengednék. Valószínű azonban, hogy csak elvi állásfoglalásról lehet szó s ennek az elvi engedélynek a tényleges elhatározása valamilyen későbbi megbeszélés tárgyát képezne.

Most zajlottak le Jugoszláviában az országgyűlési választások, amelyek

a Jetics-kormánynak abszolút többséget eredményeztek. A jugoszláviai választásokon a kormánypárti listán egy magyar képviselő is bekerült, Sándor Gábor személyében.

Üdv neked, boldog Anglia!

Világraszóló pompával ünnepli az angol nép az uralkodói ezüztjubileumot s a világ minden tájáról, a hatalmas brit birodalom minden részéből küldik az üdvözlőleveket, táviratokat s az ajándékokat a rajongásig szeretett uralkodópárnak azok az alattvalók is, akik személyesen nem mehetnek el a lélekemelő ünnepségre. Üdv Britannia! Boldog Angolországot!

Mi, szegény magyarok, akik ködhöz, homályhoz és sötétséghez szoktunk az utóbbi évtizedekben, táguló szemekkel bámulunk át az emberi szabadság, a szeretet, a megértés, a boldogulás viruló birodalmába és őszinte örömünket csatoljuk a boldog angolokéhoz, akiknek olyan királyuk van, akit minden angol alattvaló atyáknét szeret és tisztel, mert hazája, nemzete, birodalma bölcs vezérének tekinti.

Üdv Britannia! Üdvözlő az elnyomott magyar nép. A sorvadva küzdő magyar falu. Szíve háláját küldi feléd, aki legelőször és legjobban értetted meg. Aki boldog és zavartalan életben is le tudsz hajolni az üldözöthöz és mered az igazát hangoztatni.

Boldog nép, boldog ország, a rab-ságban szenvedők örülnek veled, mert tudják, mit várhatnak tőled. A szabadság megvédését a szeretet és megértés jegyében. Az örök emberi jogot. Az igazságot!

Az OMGE igazgatóválasztmányi ülése

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya pénteken, május hó 3-án, ülést tartott, amelyen Mutschenbacher Emil dr. felsőházi tag igazgatói jelentésében rámutatott arra, hogy az elmúlt három hónap alatt az OMGE elsősorban a terméértékesítés tekintetében járt el és a kormánytól azt a megnyugtató ígéretet kapta, hogy a kormány változatlanul fenn kívánja tartani az értékesítésnek eddigi rendszerét, amelynek alapja a római paktum és az annak révén kötött szerződések. Így ugyanis a buzatermelés rentabilitása és a minimális árak biztosítva vannak. A gazdavédelmi intézésekkel kapcsolatban kifejtette, hogy az OMGE az adóbehajtás terén kiméletet surget,

a végleges rendezésre vonatkozó tárgyalásoknál pedig a mezőgazdasági érdekeltségeket is meg kell hallgatni. A gazdák forgótőkehiányukat kielégítését igyekezett biztosítani a kormány a zöldség-területtel, a hitelkeretek azonban csekélyeknek bizonyultak a gazdatársadalom részéről támasztott igényekkel szemben. A MAV tarifapolitikája ellen a többi érdekképviseletekkel együtt tiltakozik az OMGE és azt igyekszik elérni, hogy a vasut ne ragaszkodjék a hűtő-támasztott igényekkel szemben. A reformokról szólva, kifejtette, hogy az igazi köteleességet teljesítő érdekképviseletek működésének megakadályozása káros volna. Az állami erőnek és a társadalom autonóm erőinek együttes működése tudja csak a közös, eredményes, hasznos munkához az alapot szolgáltatni.

Filléres gyorsvonatok. Az államvasutak igazgatósága május hó 12-én, a következő filléres gyorsvonatokat indítja: Budapestről Pécsre. A menettérti jegy ára 5 pengő. — Budapestről Szombathelyre és Kőszegre. A menettérti jegy ára Kőszegre 5.50 pengő, Szombathelyre 5.30 pengő.

Az angol királyi pár jubileuma
Képünk az angol királyi pár koronázása alkalmából készült, huszonöt évvel ezelőtt.

Májusi fagy...

Veri a magyart az Isten sujtó keze. Most már a legszebb hónap, a május is gyászt hoz és kárvallást mér reánk. *Olyan éjjeli fagyhullám pusztította végig napokon keresztül a bontakozó magyar természetet, amint 1866 óta nem volt példa. A mély fekvésű homoki szőlők majdnem teljesen elfagytak, a virágborult gyümölcsfákra rá se ismerni. Jelentékeny kár érte a kapásokat, takarmánynövényeket és kerti veteményeket. Az egyetlen Kecskemét kárát 5 millió pengőre becsüli a város polgármestere. De hozzát teszi azt is, hogy a kemény és elszánt küzdelemhez szokott gazdák csodálatos lelkiroval fogadták a sorsnak ezt a legujabb megpróbáltatását.*

Valóban nincs is azon csodálni való, ha bölcsés és rendíthetetlen lelkierejűvé teszik a mai idők keserves meglepetései a gazdát, akinek verejtékes és szakadatlan munkája a magyar remény fakadását élesztgeti évről-évre s akinek minden lankadatlan törekvése a nemzetek gátló gonoszságán és önzésén kívül a teremtő Isten áldó vagy sujtó akaratán is mulik.

Talán arra gondol most, hogy a kerek akkor kezd fölfelé fordulni, amikor legmélyebbre vágott. Addig lefele ment. Hátha azt példázza ezzel a csapással a Mindenható, hogy most már csak fölfelé emelkedhetünk? S erre a mély pontra szükségünk volt előtte. Nekünk is, más népeknek is. *De megnyugvás, jószándék, eltökélt akarat, munkakétség, hangyaszorgalom kell hozzá. És megértés. És szeretet.*

Az éleli csapást kiheveri a magyar föld őseje és pótolja a szünetet nem ismerő magyar munka, de a kétségbeesés komorságát, a lehangoltság ernyedését nem bírná el ez az ország.

Ma különösen nem, amikor a magyar lét vagy nemlét kérdése forog a kockán. Most csodálatos lelkiroere van szükségünk. Tiszta látásra, erős küzdelemre. A szenvedő Jób türelmére, kitartására és hitére.

Hogy az Isten haragja megengesztelődjön. A szenvedés edzi a férfit. Megpróbáltatásokon keresztül emelkedhetik a nemzet.

Amit egyik kezével elvett az Isten, másikkal vissza tudja adni. S amit emberek vettek el tőlünk, a hitünk és munkánk visszaszerezheti.

Csak a májusi fagy ne a lelkünk akaratát s a szívünk vágyát pörkölje. Mert ha ez a két virág lehull a magyarság fájáról, nem lesz gyümölcse a magyar jövőnek.

A csodálatos lelkiroere a Kárpátok ormán is életet fakaszthat . . .

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, az Országos Mezőgazdasági Kamara, a Magyar Szőlőgazdák Egyesülete, a Hevesvármegyei Gaz-

dasági Egyesület és a többi agrárintézmények természetesen mindent elkövetnek egyrészt a kár mérvének pontos megállapítása érdekében, másrészt a szükséges állami támogatás megszerzéséért. A képviselőházban Baross Endre és Mózes Sándor kép-

Közmunkákat, gazda-kényszer-egyeségi eljárást, a telepítésre szánt összeg felemelését

jelentí be az új állami költségvetés

A képviselőház május hó 6-iki ülésén Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter betérjesztette az 1935/1936. évi állami költségvetést. Háromórás beszédében tökéletesen realitással vázolta a magyar állam pénzügyeinek helyzetét. Nem hallgatott el semmit és nem is törekedett a számok végtelen és utvesztő sorai közé eltüntetni egyetlen adatot sem.

A magyar állam költségvetése szigorú számolás az adott helyzet lebíratatlan kényszerével. Az ösztinte egyenesség, a pénzügyminiszter beszédében megnyilvánult, bizonyossá teszi, hogy sem az adófizető polgárokat, sem az államkasszát nem érhetik meglepetések a költségvetés szigorú betartásával.

Sajnos, nincs ahhoz elegendő terünk, hogy a hatalmas expozéval teljes egészében foglalkozzunk. Csak a főbb adatokra szorítkozunk. Amint tudjuk, a múlt évi költségvetés 66.1 millió P hiányt irányzott elő. A jövő évi hiány 9.8 millió P-vel több: 75.9 millió P.

Az 1935—36. évi költségvetésben az állami közigazgatás kiadásai 19.9 millió pengővel, bevételei 7.4 millió pengővel, az állami üzemek kiadásai 5.5, bevételei 8.2 millió pengővel emelkedtek. Végeredményben az egész költségvetésnek a kiadásai 25.4 millió pengővel, bevételei pedig 15.6 millió pengővel emelkedtek.

Az állami közigazgatás összes kiadása: 766.5 millió pengő, bevétele pedig 748 millió pengő. Az állami üzemek hiánya 57.3 millió pengő.

1.176.1 millió pengő a kiadások végösszege

A miniszter mindjárt beszéde elején azt hangsúlyozta, hogy a nemzet politikai helyzetének tisztázása nélkül a gazdasági helyzet javulása sem várható. Egyelőre saját erőnkre vagyunk utalva. Az önellátás erőszakolt módszere még évekig érvényesülhet a világ gazdasági politikában.

Ezután felsorolta a miniszter az új költségvetés adatait, amelyek szerint a jövő évi állami kiadások végső

viselő a fagykárosultak számára sürgős állami segítséget kértek.

Semmi kétség az iránt, hogy a kormány minden rendelkezésére álló eszközzel azon lesz, hogy a fagykárosult gazdák szerencsétlenségét enyhítse és módot nyújtson nekik arra, hogy elpusztult vetéseiket, gyümölcsöseit vagy szőlőjüket más terményekkel pótolhassák.

összege az üzemek költségvetésével együtt 1,176.1 millió pengő, a bevétel 1,100.2 millió pengő, a deficit tehát 75.9 millió pengőre rug.

De utalt a miniszter arra, hogy a dologi kiadások nagyrésze valójában beruházást jelent és megőrzését azoknak a javaknak, amelyek ezek nélkül a kiadások nélkül veszendőbe mennének.

Hangsúlyozta, hogy összesen 140 millió pengő kerül a gazdasági élet vérkeringésébe. Ebből 27 millió pengő értékű új munka indul meg. Ebben a főváros 21 millióval szerepel. 25 millió kerül kifizetésre a 10 holdon aluli kisgazdák megsegítésére és 15 millió a biztosítások valorizálására.

Megcáfolta azt a híresztelést, hogy a kormány a fizetések leszállítását célozná. Szükségesnek tartja, hogy az adózást áttekinthetőbbé, egyszerűbbé kell tenni és a teherviselőképességhez kell szabni.

Bejelentette, hogy a hatvanhónapos adófizetési részletkedvezményben — 1170 adózó részesül kamatmentesen. S a kormány törekedése odairányul, hogy a nagyobb családok az adózás terén fokozottabb kiméletben részesüljenek.

A kormány reformpolitikája magában foglalja az utak kérdésének megoldását is. Az elmúlt 2 év alatt 1266 kilométer ut épült és 144 olyan közlegkapszódott az uthalózatba, amelyek eddig nem volt utja.

Kényszeregyesség a kisbirtokosoknál

Törekvése, hogy gazdaságpolitikánkat szociális értelemben szervezze át. Bejelentette, hogy 10 holdig terjedő kisbirtokoknál a kormány be fogja vezetni a kényszeregyességi módszert.

A telepítés céljaira 10 millió pengő áll rendelkezésre, ezt az összeget azonban évenként 2 millióval emelik, amíg 20 millióra nem rug, ami a befolyt részletekkel a kérdés könnyebb megoldását teszi lehetővé. Addig, amíg a telepítési törvény életbelép, a kormány az elővásárlást igyekszik gya-

korolni. Erre az eddigi 20.000 pengő helyett 1 milliót irányoznak elő.

Ismertette a felállítandó ipari minisztérium tervezetét is, amely hivatalosan lesz a munkásság minden problémáját megoldani.

Az értékesítési politikával kapcsolatban hangsúlyozta, hogy Ausztriával és Olaszországgal meg vannak a kereskedelmi összeköttetések.

A gazdaadósságok kérdését a kormány megnyugtató módon fogja rendezni. A nemrég még 225 milliót kitevő kamattéher ma már csak 90 milliót tesz ki.

Beszédét azzal a bizakodó kijelentéssel végezte a miniszter, hogy gazdasági és pénzügyi helyzetünkben kétségkívül javulási tünetek észlelhetők és még megcsönkítetttségünkben is megnyugtató, mert élni akarásunkat jelenti.

NEMZETGAZDASÁG

A Kormányzó Ur nyitotta meg a Budapesti Nemzetközi Vásárt

A Kormányzó Ur fényes, ünnepélyes keretek között nyitotta meg május hó 3-án a XXX-ik Budapesti Nemzetközi Vásárt. Bornemisza Géza kereskedelmi miniszter fogadta a Kormányzó Urat a megnyitáson és üdvözlő beszédében büszkén jelentette ki, hogy a vásár tanúsága szerint a magyar nemzet méltó versenytársa azoknak a nemzeteknek, amelyeknek az iparosodás terén sokkal nagyobb a multjuk, mint Magyarországnak.

Az ünnepélyes megnyitás után a Kormányzó Ur megtekintette a vásárt, megnézte a kiállított árukat és meglegedését fejezte ki a vásár szépsége, érdekessége és a rendezés felett.

Az ideai vásáron Olaszország, Ausztria és Lengyelország külön pavilonnal vettek részt és a vásárt látogató tengernyi közönség igen nagy érdeklődéssel szemlélte az idegen államok kiállításait is. A vásár közel 20 ezer négyszögmeternyi területén több, mint másfélezer kiállító vonult fel, hogy munkájuk legjavát bemutassák a közönségnek. A rendezés hatalmas munkája ezidén sem volt hiábavaló. Az első napokban szinte hihetetlen tömegek látogatták meg a vásárt, a megnyitást követő első vásárnapon pedig az eladott jegyek bizonyossága szerint több, mint 70 ezren tartózkodtak a vásár területén. Rengeteg külföldi volt a vásáron és az idegen nyelvek bábeli zürzavara valóban világvárosi képet adott a magyar ipar és magyar kereskedelem nagy tavaszi seregszemléjének.

Külön említést érdemel a Folyékony Gyümölcsstermelő Szövetkezet kiállítása. A közönség szinte megostromolta a Szövetkezet kiállítását és a kóstolópróbák után mindenki elragad-

Uj varrógépmoделlek a Singer varrógép r.-t. kiállításán

a nagy Iparcsarnokban. Ezek a világhírű Singer-varrógépgyárak 1934. évi gyártmányai. Itt van elsősorban az új Singer 206. osztályú *universalis gyorsvarrógép*, amely épp úgy alkalmas háztartási, mint *hivatásos varrási munkákra*; a vele járó varrási, hímzési és tömési munkálatokon kívül ezen az új Singer-varrógépen gomblyukák is köthetők, előállíthatók rajta a különféle fajtájú hurok- és díszöltések is, továbbá a női divatruhákban annyira kedvelt sodrott szélék és kagylópipák, cakkhímzések, csipkeapplikációk, cakk-szegések, zsinórvarratok, hernyóvarratok, trikó-szegélyek, sőt még gombokat is lehet vele felvarrni. A milliméterfinomsága, hajszálpontos cikk-cakköltés lehetővé teszi a legfinomabb habos szövetek eldolgozását és játszi könnyűséggel lehet ezzel az új universalis

varrógéppel divatos apróságokat elkészíteni, mint: női gallérokat, öveket és hasonló más dolgokat. Mindezeket a munkákat a Singer-kiállításán gyakorlatilag is bemutatják. *Haladást* jelent az új Singer 201. osztályú Singer családi varrógép is, mely a korábbi szerkezetekkel szemben vízszintesen elhelyezett körforgó szálfogóval van ellátva, amelynek szellemes megoldása a technikailag legújokétebbet adja. A legújabban annyira divatosá vált Rya-, bordás- és rojtmunkák előállításához szolgáló új *Singer villavezető* a hölgyközönség körében az otthon feldíszítése terén a legnagyobb tetszésre talált. Ezeket a hasznos munkákat is, amelyekre minden háziasszony szeme felcsillan, az egyéb varrási, hímzési és tömési munkák mellett a Singer-kiállításán gyakorlatilag bemutatják.

tatással nyilatkozott a folyékonygyümölcsökről.

A vásárt meglátogatta Stockinger osztrák kereskedelmi miniszter, Schmitz Richárd bécsi polgármester, továbbá Lahr és Kresse urak, Bécs városának két alpolgármestere egy nagyobb osztrák csoport élén.

Május hó 6-án egy török különvo-

nat 80 vásárlátogatót hozott a magyar fővárosba. Május hó 5-én, vasárnap indult el Budapestről a vásár első két filléres gyorsvonata vidékre. A vonatok egyenként 1500 embert vittek le Szegedre és Debrecenbe. Az utasok között rengeteg volt a külföldi. A vásárvonatot úgy Szegeden, mint Debrecenben ünnepélyesen fogadták.

Gyönyörű ünnepséget rendezett a Faluszövetség a határszéli Nyirábrányban

Nyirábrány, május 5.

Nyirség. Alig egy jó futamodás Debrecenből, máris a gyászos trianoni határon vagyunk. Nyirábrány állomásán még büszkén lengeti a szél a háromszínű zászlót, de alig pár száz méterrel tovább, ott piroslik a román határőrség épületének cserépfedele.

A Faluszövetség eljött ide a határhoz, hogy bátorságot, bizalmat öntsön a lelkekbe, erősítse a határszéli magyarság hitét és kitartásra buzdítsa minden egyes tagját. Ime, így folyt le a *falunap*:

Május hó 4-én szombaton szokatlanul nagy az élénkség a faluban. Csofokkal sietnek az iskola felé, ahol a kiállítás készül. A kulturház állandóan tele van érdeklődőkkel, pedig hétköznap van: egészségügyi és gazdasági oktató filmelőadások folynak, melyeket a Hangya Szövetkezet kiváló titkára, Tatay Ferenc rendez. A filmelőadások előtt szakszerű magyarázatokkal szolgál. Hét előadás egymásután és csak késő este oszlik el az utolsó csoport. Ez a nagy érdeklődés igazolja, hogy a szemléltető

oktatás, így a mozgóképelőadás is a legjobb ismeretterjesztő eszköz.

Ezüstserleg-vándordíj.

amelyet a Faluszövetség énekkarok részére ajánlott fel a nyirábrányi falunapra.

A nyirábrányi „falunap“ megnyitása
Szabó Sándor dr., ny. főispán, ünnepi beszédet mond.

Gazdag és értékes kiállítás

Május hó 5-én, vasárnap, az istentisztelet után nyitotta meg dr. Szabó Sándor ny. főispán a Faluszövetség elnökségének képviselőiben a kiállítást. Egy teremben a Népegészségügyi Múzeum által összeállított egészségügyi kiállítás vonzott nagy látogatót, a másik teremben Nyirábrány gazdái, iparosai, asszonyai és leányai, valamint az iskolás gyermekek munkáit bámulják meglepődve a helybeli és a környező községek lakosai. Mindenki csodálkozik és szinte el sem akarja hinni, hogy ilyen értékek vannak a faluban. A háziszöttesek, kézimunkák művészi kiállításukkal valóban nagyszerűek. A falakon a Faluszövetség falitáblái, gazdasági, történelmi, földrajzi, egészségügyi és népművészeti ismeretek terjesztői. Egész napon át állandóan nagyszámú látogatója volt a kiállításnak.

Gazdaudvar-verseny

Ezalatt Horváth Aladár gazdasági felügyelő irányításával szakbizottság járja a falut és több mint husz portát néznek meg a gazdaközönség nagy érdeklődése mellett. Tizenegy órakor a kulturházban szakértekezlet kezdődött, melyet Kiss Ferenc, Nyirábrány község minden szépért, jóért lelkesen dolgozó, fáradhatatlan főjegyzője, nyitott meg.

— Gyűlölködő ellenségektől körülzároltan, — mondotta többek között, — egy mulni nem akaró világgazdasági válság örvényében sodródunk támpont nélkül, melyben nekünk, mint mezőgazdasági állammak egyetlen mentőövünk földünk és annak termelvényei, de csak abban az esetben, ha kiváló tulajdonságait Isten segítségével irányítjuk és megadjuk

neki azt a művelést, amellyel télen megpihent erejét tavasszal a maga teljességében kibonthatja, nyár és ősz folyamán bőséges áldásait osztogathatja.

Utána Szabó Sándor dr. hirdette ki a gazdaudvarverseny eredményét, méltatta annak jelentőségét, megdicsérte az igyekvő dolgos gazdákat és annak az óhajának adott kifejezést, hogy a verseny szolgáljon buzdítással mindazoknak, akik ma még nem nyerhettek elismerést. Az aranyérmet Tóth János községi főbíró kapta. Ezüstérmet nyertek: Simicsák György és P. Fark Sándor és fia. Dicsérő oklevelet: Kupec István, Rubos János, Szurkos György, P. Furó Ferenc, Furó József és Orosz János kisgazdák.

A szakértekezleten Wanke Gusztáv, az OKH elnöki osztályfőnöke és Nagy Sándor, az OMTK osztályigazgatója, tartottak értékes előadást, majd Horváth Aladár gazdasági felügyelő tártá fel a község gazdasági bajait és kérte a Faluszövetség további támogatását. Szabó Sándor dr. elnök zárószavaiban foglalkozott azokkal a lehetőségekkel, melyeket a homoki gazdálkodás nyújt és ame-

lyek révén a gazdák jövedelmezőbbé tehetik termelvényeiket. A szakértekezlet után százhusz terítékes közebéd volt, amelyen vitéz Várady Szabó Nándor huszárszázados, földbirtokos a Kormányzó Urra üritette poharát. Kövendy Gyula ny. százados, földbirtokos, a Faluszövetség közérdekü tevékenységét méltatta, míg Sereghy János gör. kath. lelkész a hazaszeretetről mondott lenyűgöző beszédet.

Magyar dal a végeken

Déltől kezdve hosszú szekérsorok kanyarogtak a község felé. A dalosversenyen szereplők érkeztek egymásután. Közel 200 dalos gyülekezett, hogy összemérje tudását és versenyezzen a Faluszövetség ezüst-serleg vándordíjért. Az érkező énekkarokat Szabó János tanító, a nyirábrányi dalárda karnagya fogadta.

Délután 3 órakor szorongásig megtelt a kulturház érdeklődőkkel és a debreceni daloskerület által kiküldött pártatlan bíráló bizottság Győry Lajos főtítkárral elnökletével elfoglalta helyét. A karnagyok sorsot húztak és máris bevonult az első énekkar. Először a Himnuszot és a Magyar Híszeket énekeltek el, mint kötött darabokat, majd sor került a szabadon választott műsorszámokra is. Jól eső érzéssel láttuk, hogy az egyes énekkarokban a községek vezetősége és értelmisége együtt énekel a földmivesséssel és iparosokkal. Természetes, hogy a hallgatóság a helybeli Ábrányi Kornél énekkart fogadta a legmelegebben, de megtapsolta a többiek szép teljesítményét is. A verseny után a zsüri tanácskozással visszavonult. Ezalatt a 200 dalos a kulturház udvarán félkörben helyezkedett el, vele szemben a többszáz főnyi közönség. Középen a karnagyok. A bizottság kihirdette az eredményt: I/a. díjat: a Faluszövetség ezüstserleg vándordíját és aranyérmét nyerte a Nyirábrányi Ábrányi Kornél Dalkör (karnagy Szabó János tanító); I/b. díjat: a Faluszövetség aranyérmét nyerte a Vámospécsi Református Dalárda (karnagy Béres Antal); II/a. díjat: a Faluszövetség ezüstérmét nyerte a Nyirábrányi Első Iparos és Polgári Dalárda (karnagy Gál Balázs); II/b. díjat: a Faluszövetség ezüstérmét nyerte a Nyirbalkányi Községi Dalárda (karnagy Inotay László); II/c. díjat: a Faluszövetség ezüstérmét nyerte a Nyirlugosi Rót. Kath. Énekkar (karnagy Tenkei Tibor).

Ezután Győry Lajos főtítkárral méltatta a versenyt, hangoztatva, hogy a magyar dal átszáll a határokon és szorosra kovácsolja az összetartozandóság érzését a megszállt területen szenvedő véreinkkel. Süle Dénes vármegyei népművelési titkár szólott ezután és átadta a népművelési bi-

Mindenki, aki

Epilepsziában

(másként nyavalyatörés) vagy ehhez hasonló betegségben szenved, kérje saját érdekében ingyen és bérmentve

„Az Epilepszia (nyavalyatörés) kipróbált gyógyítási módja“ című magyarra fordított orvosi füzetemet számos elismerő és hálaíratokkal. Cim:

Gustav Salomon
gyógyszerkülönlegességek gyára.

Berlin-Schöneberg,
Postfach 12/v. (Németország)

zottság elismerő okleveleit a karnagyoknak. Végül a Faluszövetség nevében Wieser Béla központi titkár osztotta ki a díjakat.

Lélekbe markoló jelenetekkel fejeződött be a dalosünnepély. Az öt énekkar 200 dalosa Szabó János karnagy vezetésével elénekelte a Himnuszt. A nyugovóra készülő nap sugarai aranyozták be a dalosokat és alig párszáz lépésre a trianoni határtól felcsendült az imádság: „Isten áldd meg a magyart.“ Szállt az ima a magasba, egy jobb sorsra érdemes nép derék fiaifohászokdottak a Mindenhatóhoz. Szelek szárnyán átrepült a sóhaj a határon és bizonyára nem egy idegen járom alatt szenvedő magyar testvérünk szemébe könnyeket esalt...

Este újból megtelt a kulturház közönséggel. Murgács Kálmán dalköltőt jöttek meghallgatni. Széltében-hosszában ismerik szebbnél-szebb dalaikat és a kiváló dalköltő egyre fokozódó lelkesedés közepette adta elő hazafias és egyéb szerzeményeit. Az előadás keretében Hegedüs Gizella „Lesz egy ország“ című melodramát, Leel-Össy István jegyző „Gyűlölet“ című költeményt adta elő. A bevezető beszédet Vida Kálmán tanító mondta.

Két napon keresztül ünnepe volt Nyír-ábrányban. A munka, a szorgalom, a tudás, az élni akarás ünnepe volt ez. A Faluszövetségnek nagy erkölcsi sikere fűződik a Falunaphoz. Munkája azonban csak úgy lehetett tökéletes, kitűzött célját csak azáltal érthette el, hogy kitűnő segítőtársakra talált. Elsősorban Kiss Ferenc főjegyzőről kell megemlékeznünk, aki a központ irányítása mellett fáradhatatlanul tevékenykedett. Kiss Ferenc régi munkatársa a Faluszövetségnek és ha neve nem is szerepel gyakran a nyilvánosság előtt, úgy a Faluszövetség, mint az illetékesek ismerik és méltányolják azt a csendben, de vasakaratu kitartással végzett nemzetépítő munkát, melyet ő itt, a határmentén céltudatosan végzett. Külön meg kell emlékeznünk Szabó János tanítóról, aki a dalosverseny előkészítését vezette kiválóan. Csatóry Emil igazgató lelkes tanfőnökével a kiállítás érdekében tevékenykedett. De elismerés illeti Vida Kálmán tanítót, Sereghy János gör. kath. lelkészt, Leel-Össy István és Kátóna Károly jegyzőket, dr. Koppu István községi orvost, akik fáradságot nem ismerve, állottak az ügy szolgálatában.

A Faluszövetség elnökségét az ünnepélyben dr. Szabó Sándor ny. főispán és dr. Szekeres László főtitkár képviselte. A falunapon résztvettek Kálnay Zoltán járási főszolgabíró, vitéz Hunfalvy Arthur ezredes, Szabolcs vármegye vitézi székének kapitánya, vitéz Várady Szabó Nándor huszárszázados, járási vitézi hadnagy, Mátyás István százados, járási testnevelési vezető, Nemes József ezredes, vármegyei testnevelési felügyelő, Wanke Gusztáv, az ORK elnöki osztályfőnöke, Nagy Sándor, az

OMTK osztályigazgatója, Hank Olivér mezőgazdasági kamarai titkár, Kolecsányi Kálmán tanfelügyelő, Süle Dénes vármegyei népművelési titkár, Kövendi

Gyula ny. százados, földbirtokos, dr. Szilágyi László szerkesztő, dr. Bathó Gyula titkár és még sokan mások.

WIESER BÉLA.

Magyar gazdai fjak Németországban

A tavaszi rügyfakadás végén, mikor nálunk a fák virágzása már elmúlt, egy új tavaszban érkeztek a Németországba utazott magyar gazdai fjak. Ott ugyanis körülbelül három héttel később tavaszodik, mint nálunk. A két ország időjárása között ez a különbség állandóan megvan. A fiukat is elfogta a vidám tavaszi hangulat és bár gyakran gondoltak távollévő hozzátartozóikra, az idő gyorsan telt és a csonka ország különböző vidékéről származó ifjak hamar összeharátkoztak.

Berlinben az állomáson a német földmivesek birodalmi szervezetének kiküldöttje fogadta a csoportot és azután a fiuk szállásukra mentek, hogy az éjszakai utazás fáradalmait kipihenjék. A fiatal, lelkes csoporton egyébként meg sem látszott az éjszakai utazás és reggel, mikor még alig derengett, már csinostították magukat, hogy a messi idegenben már rendes külsejéről is megismerjék a magyar ifjakat. Mielőtt beosztási helyükre elutaztak volna, másfél napot töltöttek Berlinben és ezen idő alatt megtekintették a város nevezetességeinek egy részét és főleg hosszú ideig tartózkodtak a most megnyílt virág- és egészségügyi kiállításon.

Április hó 26-án, pénteken reggel utaztak el az ifjak Berlinből. A hannoveri tartományba és a Rajna-vidékére beosztott ifjak egütt mentek Hannoverre. Itt a két csoport elvált egymástól. A rajnai borvidékre került

ifjak csoportját a koblenzi állomáson várta az ottani földmives szövetség képviselője és mielőtt beosztási helyükre tovább mentek volna, megnézték a várost. Kisebb csoportok mentek Berlinből Drezda és Breslau környékére, azaz: Szászországba és Sziléziába. Legutoljára hagyta el Berlin az a csoport, amely Tölgyes István dr. igazgató vezetésével Halleba és Weimarba utazott.

Mielőtt az ifjak elutaztak volna Berlinből, Tölgyes igazgató ismételt hangszuloyta, hogy minden ifju beosztási helyére való megérkezése után ugy őt, mint a szülöket értesítse hogylétéről.

A beérkezett levelekből örömmel látjuk, hogy a magyar fiuk dacára, hogy teljesen idegen környezetbe kerültek, beosztási helyükön feltalálják magukat és sikerül az egvébként zárkózott német gazdák bizalmát megnyerniök. Ennek az alkalmazkodási képességnek köszönhető, hogy az immár tízenkét év óta évenként megismétlődő csereakció révén Németországba utazó magyar gazdai fjakat szeretettel fogadják. Egyik-másik fiunak bizonyára szokatlan az új környezet, de a Faluszövetséghez érkező sorokból szinte kicsendül az a komoly elhatározás, amivel erre az utra készültek és minden egyes magyar fiu átérzi a németországi tartózkodás nagy fontosságát, hogy onnan — ha idejét okosan fogja felhasználni — milyen értékes tapaszt

A nyírábrányi „Ábrányi Kornél énekkar“, amely megnyerte a Faluszövetség ezüstserleg-vándordíját.

talatokkal térhet majd haza. Tudják a magyar ifjak, hogy nem szörakozásból mentek külföldre és szüleik sem azért hozták a mostani nehéz viszonyok között nagy anyagi áldozatot, hogy ők a külföldön való tartózkodást kellemes időtöltésnek tekintsék, ezért ez a rövid idő arra kell hogy szolgáljon, hogy tudásban, tapasztalatban meggyarapodva térjenek majd haza.

A *Vasárnapot* mindenkinek pontosan meg fogjuk küldeni, hogy így az itthoni viszonyokról mindenki állandóan tájékozódva legyen. Hogy a lap küldésében fennakadás ne történjen, ezért *ezuttal is felhívjuk a Németországban tartózkodó magyar gazdafiakat, hogy amennyiben a címzés nem lenne elég pontos, úgy ezt azonnal közölgék.*

Üzenetek:

Boldogh László: Nagyon örülök, hogy beosztási helyeden jól érzed magad. A várossal kapcsolatos dologra nézve később értesítek. — **Puhl Imre:** Berlinbe és Budapestre címzett soraidból örömmel látom, hogy helyesen fogod fel feladatodat és értékes tapasztalattal térsz majd haza. A fiuk címét valamelyik következő számban fogom közzétenni, hogy a jóbarátok egymással levelezhessenek. — **Kreidl János, Csepreghy Antal, Gaál Imre, Horváth János, Zsíros György, Horváth Gyula, Fauszt József, Kroszko Mihály, Joós Elek, Bogár János, Simon László, Baán Dénes, Szényi Imre, Szathmáry Sándor, Baranyik Gyula:** Soraitokból örömmel olvastam, hogy szerencsésen megérkezett és jól érzitek magukat. — **D. Vass József:** Szerencsés megérkezéséről szóló lapodat kézhez vettem. Kérésedet teljesíteni fogom és ha majd kimegyek, a szüleid által küldendő pénzt is ki fogom majd vinni. — **Barta Imre:** Mindkét lapodat megkaptam, továbbra is minden jót kívánok. — **Marton Ödön, Kozmáry László:** Nemcsak szép vidékre, de kitűnő bortermelő helyre kerültek és meg vagyok győződve, hogy egy alkalmat sem fogtok elmulasztani, mert ott igazán sokat lehet tanulni. — **Ráthonyi György, Pászty József:** Részletes értesítéseket várom. — **Bedei Gábor:** Szívvel kívánom, hogy lapunk friss, jóegészségben találjon. Irjál részletesen betegséged lefolyásáról. Bizony, a vakbélgyulladás olyan baj, amit az ember előre nem láthat és milyen jó, hogy nem ültél vonatra, mert a hosszú utazás bizony nem tett volna jót. — **Jármy István, Greskovich András:** Uglátszik, hogy nálatok nincs tinta a háznál, ezért közlöm, hogy ceruzával is lehet írni. — **Boróczy Erzsébet:** Értesítem, hogy a napokban fog kiutazni az a magyar fiú, akiről még Berlinben említést tettem. A kérésed kolkéga érkezését idejében fogjuk közölni, hogy a megérkezés alkalmával az állomáson várja. Már most jelezzük, hogy az ismertetőjel a *Vasárnap* lesz, a kijáratnál ezt fogja a Budapestről utazó *Konkoly-Thege Máté* a kezében tartani. Mindnyájatokat szeretettel üdvözöl és minden jót kíván.

Dr. TÖLGYES ISTVÁN
ügyvezető-igazgató

Ugrásszerűen emelkedtek a borárak

A májusi fagy pusztításai a szőlőkben

Amit már-már gondolni sem mertek volna a magyar bortermelők, a bornak hirtelen való nagymérvű emelkedését elintézte egy váratlan csapás, a május eleji három napos fagy!

Sir az ember lelke, ha látja ország-szerte a borzalmas pusztítást, a lefeketedett szőlőket, melyek olyanok, mintha valamennyi egy-egy elhagyott, feldult temető lenne. A gazdák sokhelyen szinte eszelősen szaladgáltak a kis házaik körül, sirva, jajveszékelve, amikor a váratlan fagy után reggelre kelve egész évi reménységüket ott látták lehervadva, feketedve. Ma még be sem lehet látni azt a kárt, ami a bortermelőket érte.

A lapos részeken és főként a homoki borvidékeken, de Egerben és Gyöngyösön is, 80—100 százalékos károkat észleltek. Sok uradalom kénytelen volt a munkásokat is elküldeni, mert már a tavaszi munkát elintézte a fagy!

Még a Dunántulon Zalában és Baryamegye dombos részein kimélte meg leginkább az időjárás a szőlőket. Ha a szőlővidékeken végigmegyünk, a Balaton mellékéről, Somlóról, Szekszárd szőlőiből, a Dunán átjövve egész Pest környékéről, Tápógyörgye, Halas, Izsák, Kiskörös, Kecel, Jánoshalma, Bácsalmás, Csongrád, Szeged, Pusztamérges, továbbá Nyíregyháza, Sóstó és Tokaj vidékéről szinte egybehangozón a pusztító fagy 60—100 százalékgig menő káraitól hallunk.

A borárak, melyeknek amugy is szinte mesterségesen volt leszorítva az ára, most egyik napról a másikra ugrásszerűen emelkedtek. A kistermelői borokért *fokonyként 3 fillért kérnek*, nagyon sok gazda egyáltalán nem is hajlandó eladni a borát, mert hiszen nem lesz termése, ebből a kis borkészletéből kell megélni a jövő termésig, ebből kell fizetni adót, munkásokat stb. Az áremelkedésekre jellemző, hogy például a 25 filléres jobb közepes urasági borokért május 4-ike óta literenként 40—50 fillért kérnek. A nagykereskedők boráraitak egyelőre 5—8 fillérral emelték fel azonnali hatállyal, de mind értesi-

tette vevőit, hogy pár napon belül további nagyobb emelés következik még.

A jövő boralakulására az a szakörök véleménye, hogy a mostani ár-emelkedés csak átmeneti a jelen mérvében, ez a magasabb ár körülbelül szüretig tartja magát, akkor néhány hétig lanyhulhat a bor, ott, ahol mégis lesz valamilyen termés, viszont az év végétől a jövő év tavaszáig további 10—20 filléres áruugrásokra lehet számítani, mert akkorra a mai csekély készletek is kifognak és az idej termés nem lesz elég utánpótlásra. Akinek ma bora van, minden-esetre annyiban jól járt, hogy már most magasabb árakat érhet el. Ma az a legokosabb, ha a gazda a meglévő borának felét eladja a 40 fillér körüli árában, a másik felével pedig nyugodtan vár nyár végéig. Akinek módjában van az idej magasfoku édes borát jövő tavaszig eltenni, az mindenesetre még magasabb árak elérésére számíthat.

A pálinkaárak szilárdak, a legutóbbi jegyzésünk óta nem változtak.

A lefagyott szőlők kezelése

A lefagyott szőlőket nem tanácsos most rögtön megmetszeni. Várják meg a gazdák nyugodtan, míg a tőkefejek valami módon kihajtanak és ha látják a hajtásokról, hogy melyek erőteljesebbek, aszerint vágják le a fagyos részeket, úgy hogy a legerőteljesebb agyszemek fejlődhessenek a legjobban.

Aki most kapkodva nekifog és lemettszi bizonytalanra a fagyos tőkét, esetleg az egész szőlőjét tönkrelheti. Ha szálvesszőink fagytak le, azokat egészen levágjuk, mert csakis az egészséges alsó agyszemekből várhatunk olyan hajtásokat, melyek még termést is hozhatnak. Nagyon sokat segít a lefagyott tőkélés, ha gyorsan ható műtrágyával az egyes tőkétet sürgősen betrágyázunk. A műtrágyázás siettetni az érest és erősebben táplálja az új hajtások fejlődését!

IRSAI M. JÓZSEF

FAGYKÁRT szenvedett vetések, szőlők, gyümölcsösök, kertivetemények erőteljes, gyors fejlődését biztosítja a

Azonnal beszerezhető az ország területén lévő összes raktárainkból. Péti Nitrogénműtrágyagyár Rt. Budapest, V, Nádor-u. 21

PÉTI SO

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Műrajt

mindig olyan erős családból kell készíteni, amelyik különben is megrajzott volna. Azt a kaptárt, amelybe a rajt elhelyezzük, gondosan ki kell tisztítani, költségfészket a mézkamrától fedődeszkával el kell választani s a kaptár homlokfalához, a költségfészkek alsó és felső keretsorába egy-egy virágporos munkáslépet kell befüggeszteni.

Ezután a megosztásra kijelölt család lépeit a költségfészkekből keretbakra kiszedjük. Azt a lépet, amelyiken az anyát megtaláltuk, külön teszszük, hogy el ne másszon és kéznél legyen. A raj részére a kiszedett lépek közül 6—8 érett, dolgozó, fiasításos lépet méhekkel együtt az előkészített kaptárba egymásután beakasztunk és még négy fiasításos lépről méheket is sóprünk hozzá. A leghátulsó lépen kapja a raj az anyanevelőben nevelt anyát vagy a földött anyabölcsöt. E mögé két keret mézeslépet helyezünk el. Így készítve a rajt, az anyacsaládnál megmarad az anya, valamint a fiasítás és az építmények egy része.

Az elvett fiasításos és mézes lépek helyett az anyacsalád dolgozó sejtés lépeket vagy, ha ilyen nincs, műlépeket kap. Ha anyával készítünk rajt, akkor az anyátlan családot fedett anyabölcső beadásával nyugtatjuk meg. Lehet a rajkészítéshez a fiasításos lépeket 5—6 családtól is elszedni. Rajt 9—12 óra közt készítünk, mert ekkor az idősebb méhek legtöbbje gyűjtés végett kint van. Az első esztendőben elegendő, ha a raj a fészket kiépíti és a téli szükségletet begyűjti. De a műraj a főhordás előtt már készen legyen, hogy megerősödjön a többi hordásban már résztvehessen.

A baromfiak

ólját a tavaszi napok állandósulása esetén alaposan takarítsuk ki és meszeljük be frissen oltott, lehetőleg forró mésztejjel. Az ol agyagpadlózatát 2—3 centiméter vastag rétegben cseréljük ki és az ülőlécek alját szórjuk föl homokkal. Vegyük le az ólakról az üveglakokat és őszig tegyük azok helyére sűrűyuku dróthálót. Kereszthuzatot azonban ne csináljunk.

Májusban már tenyésztési célokra nem szabad tyukfélét kelteni, mert a nyári melegben a csibék nem fejlődnek rendszeren. Piaci célokra azonban husterelés szempontjából folytathatjuk a keltetést. E hónapban azonban keltetjük a törpe tyukfélét és folytatjuk a pulykák, gyöngyösök, kacskák és ludak keltetését is.

A gépkeltetés beszüntetése után en-

gedjük ki gépeinkből a vizet, tisztogassuk ki belsejét, a fémrészeket olajozzuk be és a hőmérőket tegyük kis dobozban a gép belsejébe. A gépet tartasuk száraz, jó helyen.

Rendszeres tenyésztésnél a kikelt csibéket meg kell jelölni, hogy ismerjük leszármazásukat. Ez történhetik lyukasztással, lábgyűrűzéssel, esetleg szárnyszámozással. A csibék etetése ebben a hónapban lényegesen meg van könnyítve, mert már sokkal több zöldet találunk, például friss fűvet, csalánt, salátát, baboslát, stb.

Gyakran előfordul, hogy a csirkék könyökükön járnak, szinte csuszálnak a földön. Ez angolkór tünete; oka az, hogy takarmányukban kevés a méz, másrészt a vitaminok is hiányzanak belőlük. Minthogy a direkt napfény is vitaminképző, a beteg csirkék gyógyulására akkor számíthatunk, ha friss levegőn, napfényben tartjuk őket és adunk nekik elegendő zöldséget és takarmányszet. Végső esetben csukamájolaj adagolásához kell fogyni. A pulykacsibék és kacscacsibék felnevelésénél szintén alkalmazunk sok zöldséget.

A korai kelésű csirkék növekedését az is szokta hátráltatni, hogy tulgyorsan térnek át a tenyésztők arra az etetési módra, amelyben az öreg állatokat szokták részesíteni. Májusban, sőt júniusban is kell még póteleségben részesíteni a növendék-baromfiakat. A rendes szemestakarmányok mellett kapjanak állandóan zöldet, bőségesen vizet és szórjunk udvarunk egy sarkába kavicsos törmeléklet és a kenyérsütésből kikerült fahamos faszendarárt. Ebben egytallal porfürdőzhetnek is állataink.

A pirosodó nyaku pulykákat magas, nedves fübe és harmatba ne engedjük, mert könnyen megfáznak.

A levágásra szánt kis kakasokat és hibás jércéket adjuk el minél előbb, mert a kisebb állatokért többet kapunk a korai idényben. Viszont a harmadéves tyukokat a tojások lerakása után adjuk el az öreg kakasokkal együtt; ilyenkor jobb áron veszük meg, mint nyáron.

Apró jótanácsok

Rét vagy lucernás nem a legjobb kihasználási módja a gyümölcsös talajának, mert a sűrű fű és a mélyen gyökeredző lucerna sok vizet von el a fák elől, másrészt így lehetetlenné válik a talajnak időszakonkénti felásása, mi a talaj szellőztetése révén a gyümölcsfáknak is nagy hasznukra van. Különösen kívánatos a felásás ősszel, mikor a föld felső rétegében lévő rovat aláfördítünk az ásvál oly mélyre, ahonnan már nem tud tavasszal előbujni. Csak az olyan helyen indokolt a gyümölcsösben rét-kaszálót létesíteni, hol sok a nedvesség és magasan áll a talajvíz. Itt talajnedvesség jut is —

már ad is, másrészt kapásnövények nem volnának termelhetők. Természetesen ilyen viszonyok közé szilvát érdemes ültetni vagy az almának edzettebb fajtáit. Tömeges termesztésre ajánlható szilvafajták a besztercei, a besztercei muskotály, az olasz kék és az ageni szilva.

A csemegezőőfajták közül legértelmesebb termelni a következőket: Csabagyöngye, Szőlőkertek királynéja, melyek július végén és augusztus elején érők; Fehér gyöngyszőlő (Chasselas blanche), Piros gyöngyszőlő (Chasseles rouge), Passatuti, Ceglédszépe, Mathiasz Jánosné muskotály, melyek augusztus végén és szeptemberben érők; Erzsébet királyné emléke, Afus Ali, Kandia muskotály, Hamburgi muskotály, Kecskecsesü piros, melyek októberben érők és téli eltartásra is alkalmasak.

A bor fejtését derült napokon, szellőztetve, azaz nyitottan eszközöljük, hogy a bor bőven jusson a nemes élesztő-gombákat tápláló, az egészséges és friss levegőben lévő oxigénhez. Az üres hordók bekénezéséről se feledkezzék meg a pincegazda, hogy ne vegye magát a dongák közé valamilyen penészgomba, avagy a dohosságot előidéző bakterium. Ezt különösen tavasszal jó szem előtt tartani, mert a pincékben áttelelt gombacsirák is megérik a tavaszt, akár csak a magasabbrendű, a talajban gyökerező növények.

A borsó kuszó fajtáinak sorai közé dugdozzunk le ágas-bogas gallyakat, míg a futó-bab tövei mellé sima, hosszú karókat állítunk. A borsó-növény ugyanis kapaszkodik, addig a bab a karóra rácsavarodik.

„Rosa Rouletti“, a világ legkisebb rózsája.

amelyet most állítottak ki egy bécsi virágkiállításon. Képeinken a cserép mellett egy rendes nagyságu rózsza áll.

SZÖVETKEZETI ÉLET

A fogyasztási és értékesítő szövetkezetek új korszaka

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg XXXVI-ik évi rendes közgyűlését május hó 4-én a fogyasztási és értékesítő szövetkezetek legnagyobb magyar központja: a *Hangya*, új elnökeinek: dr. Balogh Elemérnek vezetésével. A közgyűlés rendkívül melegen ünnepelte őt abból az alkalomból, hogy nemrég részesült magas kormányzói kitüntetésben, elnyerve a „kegyelmes” címmel járó I. osztályú érdemkeresztet. Hasonló ünnepségek voltak része a *Hangya* nyugalomba vonult ügyvezető igazgatójának, dr. Dömötör Lászlónak is és a lemondott elnöknek, gróf Zichy Aladárnak, akiket a közgyűlés alelnökké, illetve örökös díszelnökké választott meg. Végül szeretetteljes ünnepségek körében vette körül az új vezérigazgatót, dr. Wünscher Frigyeset.

A nagyjelentőségű szövetkezeti gyűlés a következőképpen folyt le:

Dr. Balogh Elemér elnök megnyitóbeszédében mindenekelőtt az elnöki tisztségről lemondott s örökös díszelnökké választott elődje, gróf Zichy Aladár nagy érdemeiről emlékezett meg, akit a közgyűlés e megemlékezés után hosszasan ünnepelt, majd pedig a november hó óta működő utódját, dr. Wünscher Frigyes vezérigazgatót ajánlotta a szövetkezetek jóindulatába és szeretetébe. Mély lehangoltsággal mutatott rá ezután arra, hogy a *Hangya* vezetősége ezidén elsősorban terjeszt elő veszteséges mérleget. A veszteség 1.239.724 pengő, ami azonban a tőketartalékból fedezetet talál. A veszteség oka az, hogy a *Hangya* teljesen tiszta helyzetet akar teremteni, ezért a szövetkezetek összevonásából, felszámolásából származó összes kétes követeléseket törölte és nagymértékű leírásokat eszközölt az árukészletnél, berendezéseknél, gépeknél, ingatlanoknál is. A *Hangya* Ipar részvénytársaság önállóságát is megszüntette, vagyoni helyzetét rendezte, ipartelepeit s más üzleti vállalkozásait saját kezelésébe vette. Behatóságos ismertette ezután az elnök tett intézkedések okait. A háború végeztével a *Hangyának* még körülbelül 104 millió pengőnyi vagyona volt, a kötelekbe tartozó szövetkezeteknek pedig 230 millió. A válságos esztendő alatt a forgalom csökkenése folytán az lepadt 8 millióra, illetve 40 millióra. Ezzel szemben az üzleti költségek nem csökkentek, sőt az önhibájukon kívül bajba jutott szövetkezetek megmentésére is 7 milliót kellett fordítani a tartalékokból. A kormány, hogy a szövetkezetek sorvadását megállítsa, annak idején az

Országos Központi Hitelszövetkezet útján 6,836.000 pengő új üzletrészt jegyezt a *Hangyánál*, aminek fejében teljes befolyást nyert annak vezetésében. A kormány közegei, főleg a kiküldött kormánybiztos: Sztaornai János vizsgálták át ezután a szövetkezetek ügyeit és előterjesztésük alapján a törvényhozás a múlt évben (1934:XXI. t.-c.) újabb öt millió pengőt bocsátott rendelkezésre, aminek segítségével megvalósítható az egycélú szövetkezetek összevonása és a kiszegdák termékeinek értékesítése.

Az elnök javaslatára ezután a közgyűlés táviratilag üdvözölte Gömbös Gyula miniszterelnököt, a földművelésügyi és pénzügyminisztereket.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után Vársárhelyi Pál soltvadkerti szövetkezeti ügyvezető üdvözölte Balogh Elemért lelkes szavakkal magas kitüntetésébe alkalmas.

— Balogh Elemér — mondotta a többek közt — előttünk szövetkezeti emberek előtt úgy tűnik fel hosszú évek óta, mint a magyar nemzeti eszme és a kristálytiszta szövetkezeti gondolat megtestesítője.

Wünscher Frigyes dr., vezérigazgató terjesztette elő ezután az évi mérleget, majd ismertette a nagyválasztmány által kidolgozott és a közel jövőben életbelépő újításokat. Eszerint jövőre veszteségtartalék-alapot létesítenek, a központi ügyvitelt átszervezik és egyszerűsítik, hitelbehajtási osztályt állítanak fel, résztvesz nagyobb mértékben a *Hangya* a németországi szarvasmarha- és zsirkivitelben, nagyobb mértékben karolja fel a baromfitoll, guapjú, nyersbőr s falusi kézimunkák értékesítését, szoros együttműködést terveznek a MÁV alkalmazottak szövetkezetével, a mezőgazdasági kamarákkal, Békéscsabán mintakörzetet létesítenek, egyszerűsítik az áruszállítást, stb. A közgyűlés nagy tetszéssel jóváhagyta a tervbevetett reformokat, majd elfogadta a mérleget és zárszámadásokat, végül megajtette a választásokat.

Új igazgatóság tagok lettek: Wünscher Frigyes dr. vezérigazgató, báró Perényi Zsigmond, gróf Teleki István, aki a Köztisztviselők Szövetkezetét, Darányi Béla, aki a *Futurát* képviseli a *Hangya* vezetőségében, végül a felügyelő bizottságba új tagként megválasztották Róbert Emilt, aki a MÁV Consumszövetkezetét képviseli.

A VASÁRNAP
TANÁCSADÓJA

↑
minden ügyben utbaigazít!

A közgyűlés ezzel bizakodó és lelkes hangulatban véget ért.

Dr. Almási Balogh Elemért abból az alkalomból kifolyólag, hogy a Kormányzó Ur a magyar érdemkereszt első osztályával tüntette ki, lelkes ünnepségekben részesítette a szövetkezők tábora. A május hó 3-án, a Pannonia-szállóban rendezett díszvacsora keretében volt az ünnep, amelyen az első köszöntőt dr. Dömötör László mondta a Kormányzóra, utána dr. Schandl Károly, az Országos Központi Hitelszövetkezet alelnökvezérigazgatója, mondott ünnepi beszédet, melyben megemlékezve a múltat a Balogh Elemér szövetkezeti és közéleti érdemeit. Több lelkes felköszöntő hangzott még el, mire az ünnepelt mondott szívhöljövő köszönetet.

(cs. ö.)

GAZDATUDÓSÍTÓ

A Kecskeméti Mezőgazdasági Kamara közgyűlése.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara tavaszi rendes közgyűlésén az igazgatói jelentés megállapította, hogy azokat a mezőgazdasági vonatkozású tervezeteket, amelyek a kormány négy éves tervének agrárprogramját képezik, a kamarának kell előkészíteni és előszerűen használható formában a kormány elé terjeszteni. Behatóan foglalkozott a jelentés a mezőgazdaság terhelő adók és egyéb közterhek kérdésével, majd hangsúlyozta, hogy az új telepítési akció megindítása előtt a kormánynak likvidálnia kell az OFB-földek és a FAKSz-házak fennálló problémáit, valamint véglegesen rendeznie kell a gazdaságok kérdését. Az exportpolitika kérdésével mellett nem szabad elhanyagolni a belföldi piacot sem; elsősorban Budapest fogyasztását kell megszilárdítani.

A Gyümölcstermelők Országos Egyesületének közgyűlése

A Gyümölcstermelők Országos Egyesülete május hó 4-én Budapesten tisztújító közgyűlést tartott, amelyen elnökké újból Gyömörey Györgyöt, alelnökké pedig Krudy Ferenc országgyűlési képviselőt, Kogutovics Károly egyetemi tanárt és Szabó Istvánt választották meg. Gyömörey György nagy beszédben hangsúlyozta az egyesület működésének fontosságát és kijelölte azokat az utakat, amelyeken a magyar gyümölcstermesztésnek haladnia kell. Számos gyakorlati javaslatának előadásán után Barcza Ernő h. államtitkár mondott beszédet.

A kiszegdásügyi hízalalás állandóan hanyatlík

A Magyar Gazdaságkutató Intézet jelentése szerint márciusban a sertés-hízalalás megélnékült. A zsrtsertések beállításának száma a múlt évhez mérten körülbelül egyharmadrésszel növekedett. A húsértékek hízalalása is fokozódik; a jelenleg hízó állomány azonban ennek ellenére is megfelel a tavalyinak. A kiszegdásügyi hízalalás állandóan hanyatlík.

PÁSZTORTÜZ

Tiboldi József 101 nótás könyve

A régi magyar közmondás szerint „a vén cigány mindennap egy nótát felejt!” Nem százszázalékos igazság ez! Hiszen magam ismertem nagyon sok öreg muzsikus cigányt. Nem hogy felejtettek volna, inkább fenntartották az ifjabb cigánynemzedékek, no meg a magyar nóta megérőitöknek tovább adták a gyönyörű vén magyar nótáknak összeszámolhatatlan zengő arany nótakincsét. A vén cigányokra ennél fogva követ nem vehetünk. A vén cigányok máig muzsikálják a mi édes öreg nótáink jó részét... A hallgatóságukkal együtt az ifjabb muzsikus cigánynemzedék kezd mindinkább érzéketlenné válni a mi magyar örömlenket, bánatunkat tiszta szívből, lélekből kibeszélgető nótáink iránt. Ám ezért sem a cigány okolható. A bajt, a betegséget, az emésztő sorvadást a nóta hallgatásban és kiharancsolásban kell keresnünk.

A magyar nemzet mai nemzedéke ugyanis — tisztelet a kivételnek! — annyi nemes ősi szokását, hagyományát megtagadta. Viseletben, gondolkodásban, irányban, táncban elfogadta, magára szedte, lelkébe engedte Pesten keresztül a beszűremkedett fertőző idegen piaci szeméthulladékokat, hogy nótájához is hűtlenné vált. Ez a legmegdöbbentőbb, midőn egy lassan — az undok néger dzsessz-nemzet nemcsak felejtgeti, hanem zene kísérete mellett — megtagadja, sőt maholnap már nem tudja sirva-vidagó szépséges magyar népdalainkat... Bizony, bizony a haladó népjellem legfájdalmas tünete ez!

Ez ellen a kutmérgezés ellen cselekedni kell! Őszinte örömmel emlékezem most azért egy ilyen derék, nagy cselekedetről.

A székely eredetű derék dalos testvérünk, a Pestszenterzsébeten (Vas Gereben-utca 11.) élő Tiboldi József kiváló zeneszerző tanár a hitványul temetgetett és felejtgetett sok magyar dalunknak most szárnyat adott, hogy azok elszállhassanak nádfedeles falvainkba. Miután ez a kiváló zeneszerzőmester korábbi saját zeneszerzésű „Dalok — Népdalok — Énekari művek” stb. alkotásaiban tömérdek szép dalművet remekelt, legújában egy a régi, szép, boldog idők magyar dalaiból összefoglalt „Dalos Zsebkönyvet” közreadott. Népdalok, hazafias dalok és indulókból az eredeti muzsika kótájával együtt összesen 401 iziglen gyönyörű magyar dalgyűjtemény ez. A „Megy a gőzös, Kanizsára” kedves dalunktól, Biharinak „Rákóczi induló”-jáig száz más olyan válogatott, gyönyörű dalunk foglaltatik benne és ajánlja dalolgtatásra magát, hogy ha ezek a falusi

iskolákban, a levante-otthonokban, daleszletekben újból ismertekké válnak és újra nótaszárnyra kapnak a lelkek, az izlés tisztulása is újra felgerjed, meggy a régi nyomokra, a

régi dalokhoz vissza! Vezető kincses dalkönyv ez! Mutassuk meg tehát, hogy nótázásainkban is igazán igazi magyarok vagyunk, testvéreim!

MÓRICZ PÁL

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Rend a ház körül

Vidéki lakásokban sokkal nagyobb jelentősége van az udvarnak, pincének, padlásnak, mint a városban, éppen azért azok rendbentartására fokozottabb mértékben kell gondot fordítani. A melegebb idő beálltával a vacsorát, de sokszor az ebédet is kint lehet elfogyasztani, délutánoként kellemesebb odakünn varrogatni, a gyermekek is ott játszhatnak napestig. Ügyeljünk azért arra, hogy udvarunk mindig tökéletesen tiszta legyen, hulladékokat, semmire sem használható ócska lomokat ne tőrjünk benne! Akármilyen kicsi is az udvar, a baromfinak külön elkerített helye legyen, nehogy mindent összeturjának, bepiszkoljanak. Ragyogjon udvarunk a tisztaságtól, hogy már a belépésnél láthassa mindenki, itt gondos háziasszonnyal van dolga.

Nem kevésbé fontos azonban a pince és padlás tisztántartása is. Faluhelyen nemcsak a tüzelőfát tartják a pincében, de a burgonya, zöldségféle is ott telel át. Ugyancsak ráfér tehát, hogy ilyenkor tavasszal alaposan áttisztogassuk. Ha van benne féreg, irtuk ki, az egeret fogaival, macskával, a svábot kevés sörben elkevert cukorral és keményítővel. A falon támadt réseket tömjük el, az ablakra tegyünk szunyogháló és semmi rothadó anyagot ne tőrjünk meg benne.

A padlás azon részének, amelyet ruhaszártásra használunk, külön-

sen gondját viseljük. A köteleket használat előtt mindig töröljük le száraz ruhával. A tavaszi nagytakarításnál ne feledkezzünk meg a padlás alaposabb áttisztogatásáról sem, a menyezetet poroljuk le, a köteleket pedig mossuk ki és szárítsuk a napon. A padláson elhelyezett diót, virágmagvakat mindig külön zacskókban felaggatva, vagy ládában tartuk s az odakerülő, ritkán használt tárgyakat is lehetőleg lezárható ládákból helyezzük el, a lomokat, kacatokot pedig dobáljuk ki.

Modern asztalterítés.

A mai, mindent a praktikusság szempontjából vizsgáló kor a kézimunkákat is olyanná formálta, hogy azok ne csak díszítsék a lakást, de gyakorlati célt is szolgáljanak. Nem divat ma már a kárpitozott butorok, karosszék, diványok támláját és karfáit csipketerítővel beborítani, mert azok csak arra voltak jók, hogy mindjárt leessenek, mihelyt a fotóba beleült valaki. A dusan redőzött hatalmas selyempárnák helyett — melyekre csak nézni volt szabad, — inkább olyanokat készítenek, melyek nem mennek tönkre mindjárt, ha nekidülünk vagy fejünk megpihentetjük rajta és tisztításuk házilag is könnyen megoldható. A modern diványpárnák vászonból, filcből, háziszóttésből készülnek s ezek közül is legszebbek azok, amelyek sárközi, buzsáki, mezőkövesdi himzéssel vannak díszítve.

KÁNYA TERÉZIA

Éteireceptek

Rántotta spárgával. 15—20 deka gyenge spárgát megtisztítva, darabokra vágunk, sós vízben puhára főzzük, azután leszűrve, félretesszük. Egy edénybe beleöntünk három tojást s azt két-három evőkanál tejfel és csipetnyi sóval jól összevegyjük, majd ráöntöztetjük, diónyi forró zsírba beleöntve, kavargatjuk. Mikor félig megsült, akkor adjuk hozzá a kifőzött spárgát, azután izlés szerinti keménységűre kisütjük. A tetejét parmezán sajttal is meg lehet hinteni.

Forrázott saláta. A jól megmosott fejes salátát négyfelé vágjuk és elkészítjük a levét: 6—8 deka szalonnát apró kockákra vágunk, lábasban gyengén kipirítjuk s félretesszük meleg helyre, hogy ropogós maradjon. A zsírral hozzáadunk 1—2 merítőkanál meleg vizet és izlés szerint ecetet, teszünk bele csipetnyi sót, 3—4 kockacukrot, gyenge zöld fokhagymát és az egészet felfőzzük. Tálalás előtt a salátacikkeket kanállal megforgatjuk benne, tálra rakjuk, a megmaradt levet forrón ráöntjük, a tetejére ráhintjük a szalonnakockákat és tojásszeletekkel díszítve, tálaljuk.

Gombös Gyuláné, a miniszterelnök felesége, adományokat gyűjt a budapesti gyermeknapon

H I R E K

Rokonom a cigány Julcsa...

Rokonom a cigány Julcsa,
Az a füstös hajú fruska,
Öröksége kopott nagyon,
Benne száraz kenyér vagyon.

Istenem, hisz boldog lehet,
Akkor is még, ha kéreget,
Szép az arca, mint a rózsza,
Leszakítani be jó volna.

Le is szakítom a nyáron,
Boldogságom benne látom,
Nem bánom, ha cigányfajta,
Boldogságot Isten adja.

REINER ISTVÁN
Magyarszentmiklós.

A szél sem fuj . . .

A szél sem fuj, mégis zug-bug a
[Mátra,
Nem vagyok rossz, mégis rám van
[kiáltva.
Hej, pedig nincs egyéb hibám se
[vétkem,
Csak az, hogy mért születtem ily
[szegényen.

Életemben nem raboltam, nem
[loptam,
Csak egy-egy csókot, de azt is
[titokban . . .
Abból meg hát nem parancsol a bíró,
Ne nyiljék ki a rózsza, hogyha nyíló.

ÖZORÓCZKY FERENC
Mátraszöllös

Be szeretnék szellő lenni

Be szeretnék szellő lenni,
Berek alján elpihenni,
Mikor az éj leszáll,
A holdzáró ezüstselymén
Kék katángok édes kelyhén
Elsírni, ami fáj.

Kertek alján elmerengni,
Minden rózsát felölelni
Pirkadó hajnalon,
Rózsák kelyhét csókolgatni
Illatárral besurranni
Bókoló ablakon . . .

Liliomos kis szobába,
Belőlem is rózsza válna
Ágyára borulva,
Harmat lennék rózsaszajkon,
Könnyesálmu halvány asszony
Hó ölébe hullva . . .

TÁBOR ISTVÁN, Csepel.

A Károly-csapatkereszt és a sebesülési érem odaitélésének végső határideje. A honvédelmi miniszter a sebesülési érem és a Károly-csapatkereszt további odaitélését célzó kérések előterjesztésének végső határidejét 1935 december 31-én állapította meg. Az e határidő után beérkező ilyen kérvényeket már nem veszik figyelembe.

A Kormányzó Ur megnyitja a XXX. Budapesti Nemzetközi Vásárt.

A „Vasárnap“ szerkesztőjének kiüntetésé. A Kormányzó Ur Öfömlétősága Mayer Emil, a Vasárnap felelős szerkesztőjét, a világháború alatt az átlagon felül teljesített szolgálatainak elismeréséül tartalékos századosná nevezte ki. Mayer Emil a világháború befejezése után mint tartalékos tüzérfőhadnagy szerelt le; több háborús kitüntetés, köztük az arany és a nagy ezüst vitézségi érem tulajdonosa.

Kitüntetett tanítók. A Magyar Tudományos Akadémia összes ülésén Berzeviczy Albert elnök meleg szavakkal emlékezett meg a magyar tanítótársadalom kitüntetett hat kiválóságáról, akiknek Wodianer Albert báró emlékére egész életük munkássága jutalmul egyenként ötszázpengős jutalomdíjat nyújtott át. Közölte az elnök, hogy Bálintffy István és Magyar Károly állami igazgató-tanítók az Akadémia saját vagyonából, Szalay Lajos, Miklósy Béla, Molnár János és Soós József igazgató-tanítók pedig a kultuszminisztérium nagylelkű ajándékából kapták jutalmukat. Az összes ülés előkelő közönsége lelkesen ünnepelte a kitüntetetteket, kiknek nevében Magyar Károly igazgató-tanító mondott köszönetet.

Halálozás. Sepsiszentgyörgyi Szilágyi Gergelyné, született Kokits Elza, m. kir. csendőrszázados özvegye, május hó 6-án, életének 59-ik évében hosszas szenvedés után Budapesten elhunyt. Az elhunyt uriaszony földi maradványait május hó 8-án temették el a farkasréti temetőben nagy részvét mellett. A megboldogultban Szilágyi László dr., a „Magyar Szövetkezés“ felelős szerkesztője, édesanyját gyászolja.

Gyémántot lett szálka helyett. Egy L. Strong nevű ujjeléndi lakos fürdés közben meztelül gázolt egy patak partján. Másnap heves fájdalmat érzett nagy lábujjában, melyben szálkát gyanítva, zsebkésével piszkálni kezdte a sebet, ahonnan egy darab gyémántot húzott ki.

A hadirokkantakat meg kell hívni a hazafias ünnepségekre. Több vidéki hadirokkant-szervezet panaszt tett, hogy a közigazgatási hatóságok a hazafias ünnepekre nem küldötték nekik meghívót. A HONSZ ezzel kapcsolatban azt a kérelmet terjesztette a belügyminiszterhez, utasítsa a közigazgatási hatóságokat, hogy a HONSZ szervezeteit ilyen ünnepségekre mindenkor meghívják. A belügyminiszter most ezt a kérelmet teljesítette és körrendeletben utasította valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjét, hogy a hadirokkantokról hazafias ünnepségeken se feledkezzenek meg.

Kereskedők a cukorárak módosításáért. A pénzügyminisztérium utasítására a cukorgyárak ügyvivősege az egész ország területére érvényes egységes cukorárak bevezetését határozta el. Az ármegállapítás eredeti tervezetét a kiskereskedők sérelmesnek találják, mert a megállapított haszonkulcs még az üzletit reszit sem fedezi. A tárgyalások ez ügyben még folynak s a kötelező árak életbeléptetését a kormány a tárgyalások befejezéséig fel is függesztette.

Nyolcezer pengő jutalmat kapnak a bácskai kincstalálók. A bácskai híres aranyelet ügyében Kiskőrösön járt a Nemzeti Múzeum részéről Zichy István gróf főigazgató és Fettiich Nándor dr. múzeumőr, Pest vármegye megbízottjaként pedig Balás Vilmos dr. tb. főjegyző s közölték a kincstalálókkal, hogy részükre a Nemzeti Múzeum 8000 pengő jutalmat állapított meg. Ebből az összegből 2000 pengőt nyomban ki is fizettek a földtulajdonos Pivarsci István gazdának és volt napszámosainak, 6000 pengőt pedig ezévi szeptember végéig fognak kézhezkapni.

Halottat hozott le az ejtőernyő. Egy francia repülőterén katonai légigyakorlat alkalmából a levegőben két repülőgép összeütközött. Az egyik vezetője, egy pilótahadnagy összetört tagokkal, holtan terült el a földön. A másik gép két utasa közül az egyiknek sikerült ejtőernyővel földre ereszkednie és megmenekülnie, míg a gép másik utasa, aki szintén ejtőernyővel ereszkedett alá, életét veszítette. Ugylátszik már az összeütközés pillanatában bekövetkezett a szerencsétlen pilóta halála, az ejtőernyő azonban automatikusan kinyílt és a holttest ereszkedett le a földre.

Sikerrel zárult a fővárosi „Gyermeknap“. A múlt héten folyt le Budapesten az évről-évre megismétlődő kétnapos Gyermeknap. A hölgyek igen lelkesen és nagy buzgalommal gyűjtöttek. Első helyen áll Gömbös Gyuláné, a miniszterelnök felesége, aki 8325 pengőt gyűjtött, Szalay Gáborné báróné 5189 pengőt, Majláth Györgyné grófné, Lamotte Károlyné és Végh Károlyné 4914 pengőt, Sipőcz Jenőné 4691 pengőt, Fabinyi Tihamérné, Darányi Kálmánné és Kárpáthy Kamillóné 4643 pengőt, Demény Károlyné pedig 4000 pengőt gyűjtött.

A mezőgazdaság üzemi eredményei

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület üzemstatistikai bizottsága most adta ki jelentését a magyar mezőgazdaság 1933. évi üzemi eredményeiről. A jelentés szerint a nagyobb termésátlagok mellett az árak lényegesen visszaestek és bár a kivitel mennyiségileg 86 százalékkal emelkedett, értékben csak 28 százalékkal volt nagyobb, mint 1932-ben. A gazdaságokban fekvő tőke általában csökkent, egy katasztrális holdon 832 pengőről 812 pengőre. Az üzemek nyershozama katasztrális holdanként az 1932. évi 142 pengőről 118 pengőre hanyatlott és különösen szembeütő a növénytermelésből eredő nyershozam csökkenése, amely azt mutatja, hogy a jó termés sem tudta ellensúlyozni az árcsökkenés hátrányos hatását. A nyershozamból 52 százalék a növénytermelésre, 39 százalék egyéb forrásra jutott.

A gazdaságok üzemköltségei szintén visszaesést mutatnak. 1932-ben 143 pengő volt az átlagos üzemköltség, viszont 1933-ban csak 106 pengő. A nyershozam és az üzemköltség különbsége adja a tiszta hozamot, illetve a tiszta veszteséget. A jelentés szerint a gazdaságok 1933-ban általában kedvezőbb eredményt értek el, mint az előző évben, mert míg 1932-ben katasztrális holdanként 24 filléres veszteség mutatkozott, addig 1933-ban katasztrális holdanként 11.58 pengő tiszta hozam jelentkezett, ami az egy katasztrális holdra eső átlagos cselekvő tőke 1.46 százalékos kamatozásának felel meg.

Virágkiállítás. Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület félszázados jubileuma alkalmából virágkiállítást rendezett, amelyet május hó 3-án délelőtt a kormányzói pár nyitott meg. A kiállításon a virágkertesztet gyöngyszemei sorakoztak fel és a kiállítás nagyon népszerű és látogatott volt.

A 2. sz. M. Kir. Háztartási (Gazdasági) Vándortanfolyam Nyírbátorban április hó 6-án, Sebestyén Jenő, téli gazdasági iskolai igazgató elnöklése mellett tartotta meg kiállítással egybekötött záróvizsgáját. Székesfehérvárott 1935 április 15-én újabb hathetes háztartási tanfolyam vette kezdetét, 18 növendékkel.

A vagyonszállás májusi ára. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonszállásában fejében fizetendő buza árát májusra mázsánként 16 pengőben állapította meg.

Sokszáz embert megmérgezett egy örült pékmester. Egy amerikai pékmester, akin örület tört ki, egy óvatlan pillanatban mérget vetett a tésztagasztógéphe, úgy, hogy egyedül Whiteplains városában 552 ember súlyos mérgezési tünetekkel megbetegedett ebből az úzenből származó zsemlye elfogyasztása után. A város környékén is rengetegen megbetegedtek s több beteg állapota válságos.

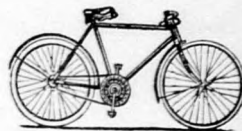
A piszkos verseny

— Hát maga miért került börtönbe? — kérdik a rablót.

— A verseny, a piszkos verseny juttatott ide!

— ??

— Ugyanolyan bankjegyeket próbáltam csinálni, mint a Nemzeti Bank.

40 éve a világot uráló eredeti angol

THE CHAMPION
kerékpárokat havi 20 pengős és saját készítésű kitiűnő

ROYAL STAR

kerékpárokat 180 pengőért havi 16 pengős részletre.
Kerékpáralkatrészeket rendkívül olcsó leszállított gyári árban.

Láng Jakab és fia kerékpár-
nagykereskedés
Budapest, József-körút 41. sz.

Kérjen ingyen nagy képes árjegyzéket!

TANÁCSADÓ

Kérdés: Keverhető-e a szuperfoszfát péti sóval, buza alá, ősszel és milyen eredménnyel? (685. sz. előfizető). —

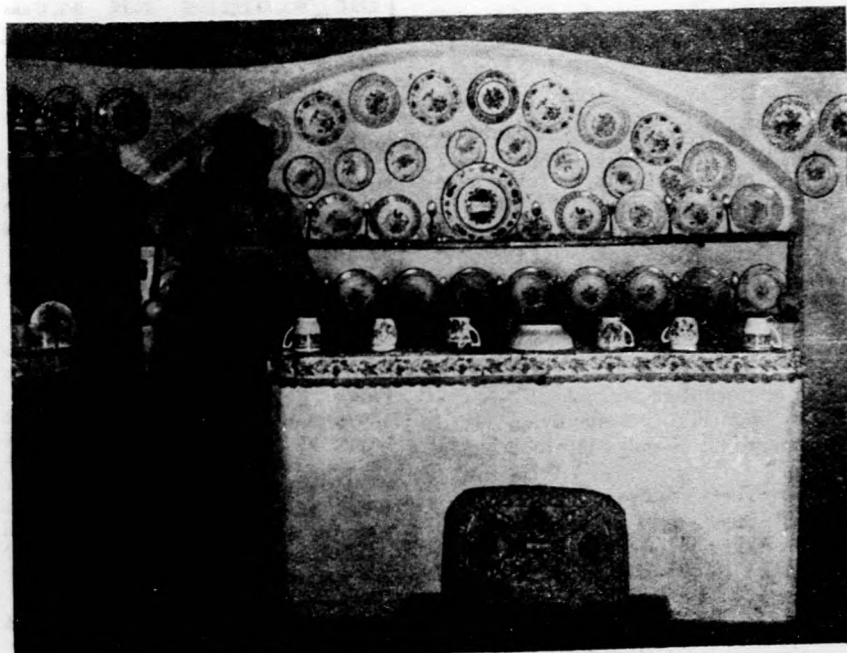
Felelet: A péti sőt lehet a szuperfoszfáttal keverni, de buza alá jobb a szuperfoszfátot ősszel, vetés előtt a talajba boronálni, a péti sőt pedig tavasszal felültrágyázásként adni kat. holdanként 50–60 kilogrammot.

Kérdés: Nyári záporosó alkalmával néha megszámíthatatlan apró béka lepi el a földet. Lehetséges-e, hogy ezeket a légáramlat emeli fel a levegőbe és onnan kerülnek a földre? (J. J., Zalaszentjakab). — **Felelet:** Néha apró békaporonytokat a zivatárokkal fellépő viharos szél a pocolyákból felkap és tovasodor. Hol a szél megcsillapul, ott ezek természetesen újból lehullanak. Jelentősebb „békaeső” erősebb forgószelkek kapcsán szokott mutatkozni.

Kérdés: 1930. évben vettem egy áráb földet. A pénzt váltókra vettem fel, amelyet egy kezessel irattam alá. A kamat akkor 14 százalék volt. A gazdasági rendelet megjelentekor kértem a hitelintézetet, hogy az én kamatomat is szállítsák lejjebb, azonban kérésemet elutasították azzal, hogy én nem vagyok adósuk nekik, csak a kezes, akinek budapesti háza elég biztosíték arra, hogy a magasabb kamatot is be tudják hajtani rajta. Most azt kérdezem, hogy jár-e nekem a rendeletben megállapított kamatkedvezmény és per esetén megnyerném-e? (K. J.) — **Felelet:** Csak 5 százalékot köteles fizetni, ha védett birtokos.

Kérdés: 1928-ban 500 amerikai aranydollár kölcsönül vettem fel. 1933-ban a birtokom védetté lett nyilvánítva, s akkor a bíróság 2000 aranypengőben vette fel a kölcsönül, 50 pengő kamatot fizetek érte felénként, de minden alkalommal követelnek még 20–30 pengőt külön is. Jogos-e ez, vagy nem? (Egy rendes előfizető). — **Felelet:** A kölcsön után évi 4 százalék kamatot tartozik fizetni, azonkívül a tartozásnak megfelelően 1 százalékot törlesztésre is követelhetnek. Záloglevélkölcsön esetén a rendes annuitást kell fizetni.

Kérdés: Életbiztosítást kötöttem a helybeli hitelszövetkezettől. Egy ízben az elnök elkérte az iratokat azon a címen, hogy be kell küldeni azokat a központhoz. Azóta sok idő eltelt, több ízben kértem az elnöktől az iratokat, de a válasz mindig az volt, hogy a központ még nem küldte vissza. Időközben az elnök meghalt, nekem semmi irásom nincs. Honnan kerithetném elő az iratokat? (8047. sz. előfizető). — **Felelet:** Levelében a tényállást nem közli elég

Kapuvári konyha

Az egykori nyitott tüzhelyből az idők folyamán kemence lett

villágozott, mert nem írta meg, hogy melyik biztosító intézetnél voltak a kötvényei és a kérdéses iratok. Próbálja meg a szövetkezetnél, hátha ők a saját feljegyzéseikből tudnak felvilágosítást adni, hogy hol található meg a kötvénye, vagy ha nem, akkor írjon személyesen a központba.

Kérdés: 1. *Feleségem elhalálozása következtében 6 éves kisfiam örökölt 6 kat. hold földet. Ezt nyíltan örveresen haszonbérbe vettem ki 75 pengő évi haszonbérért. Az örverési költséget, 35 pengőt, már megfizettem, de a közgyám már több ízben megszólitott, hogy számoljak el a 75 pengő haszonbérrel. Hány éves koráig használhatom haszonbérben a földet leszámláltatás nélkül. Jogosan követel-e tőlem a haszonbért, mikor a gyermeket én ruháztam? 2. 1924-ben jöttem át Jugoszláviából. Visszahoztatási kérvényem a belügyminisztériumban van. Most a főszolgabírói hivatal felszólított, hogy váltsuk ki lakhatási engedélyt, holott már csak napok kérdése az, hogy a honosításom megtörténjék. Mit tegyek, hová forduljak? (6570. sz. előfizető).*

Felelet: 1. Minthogy a gyermek nevelését, tanítását, gyógyítását Ön fizeti, nem kötele a közgyámnak elszámolni a haszonbérrel egészen a gyermek nagykorúságáig. 2. Akinek nincs meg az állampolgársága, az köteles lakhatási engedélyt kiváltani. Egyebet nem tehet, mint a belügyminisztériumban megsürgeti visszahoztatásának elintézését.

Kérdés: 1. 2300 pengő után a közjegyző 74 pengő átírási költséget számolt fel. Szabad-e neki 3 százalékot számítani? 2. Testvérem gyermeke kórházban feküdt. Most a testvéremtől meg akarok venni 1 hold földet. Megvehetik-e rajtam a kórházi ápolási költséget? 3. Lefoglalhatja-e a végrehajtó két szekrény közül az egyiket, ha két személy van a szobában? 4. Kertembe általában bejárnak a szomszédaim baromfiái. Mit tehetek ellene? (B. P. Ócsa).

Felelet: 1. Szabad. 2. Ha a vétel nem szinleges és nem a törvény kijátszására irányul, nem vehetik meg. 3. A végrehajtónak annyi széklet kell a szobában hagynia, ahány személy lakik, mindenkinek fekvőhelyet és megfelelő ágyneműt, az ott lakó személyek ruháinak eltartására legalább egy szekrényt és asztalt. 4. Perelje be szomszédait kártérítésért és kerítse be a telkét.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

W. A., Szentlászló. Rejtvényeiből közzünk. — **R. S., Magyaránadalja, ifj. V. M., Somogyvisonta és ifj. B. J., Ózd-falu.** Hadikölcsön-életbiztosítás iránt érdeklődőkkel közöljük, hogy akik életbiztosításukat hadikölcsönbe fektették, azok a kötvény után segínyt kérhetnek a belügyminisztériumból abban az esetben, ha vagyontalanok, 1928 óta Magyarországon laknak és a kötvény tulajdonosai, vagy az eredeti tulajdonos egyenesági rokonai. (Aapja, gyermeke). A kötvények valorizációjáról egyelőre még nincsen szó.

ADÁS-VÉTEL:

Eladnék egy nagyon jó állapotban lévő cséplőgépet, teljes garnitúrával, 1700 pengőért. Cim: *Pállinger Ferenc, Szigetujfalu (Pest-m.).*

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, május 12-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Abádszalók, Alberti, Újkécske. — *Állatvásár:* Kiskunmajsa.

Hétfő, május 13-án. *Állat- és kirakodóvásár:* Eger, Jászfényszaru, Kőny, Liget, Magyarszentiván, Némethely, Nógrád (bizonytalan), Paks, Rakaca, Szirák, Szolnok, Tiszapalkonya, Tompa, Vál. — *Ló-marha- és kirakodóvásár:* Ádánd, Kishárapáti, Patca, Söjtör. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Ózd.

Kedd, május 14-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Iván, Szirák, Vál. — *Állatvásár:* Zalaegerszeg. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Mike, Regöly. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Borsodnádásd.

Szerda, május 15-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Földes (bizonytalan), Jászberény, Lébény, Okány, Pétervására, Veszprémsvársány (bizonytalan). — *Állatvásár:* Székesfehérvár. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Bajna, Kercseliget, Kurd, Tótszerdahely.

Csütörtök, május 16-án. *Állat- és kirakodóvásár:* Celdömölk, Pátka, Tiszalök, Zánka. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Bajna, Csesztreg, Gálosfa, Iharosberény, Koppányszántó, Szöllősgyőrök.

Péntek, május 17-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Csenger, Földeák, Veszprém.

Szombat, május 18-án. *Állat- és kirakodóvásár:* Endrőd (bizonytalan), Földeák, Szegvár. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Kaposmérő. — *Marha- és kirakodóvásár:* Óriszentpéter.

T R É F Á K

Bátorítás

— Hogy meri egyáltalán megkérni a kezemet, Kovács ur? Semmivel sem bátorítottam rá!

— Nem bátorított? *Hiszzen már egy órája beszél a gazdag nagynéniről, aki mindent magára fog hagyni!*

A kifogás

— Alfréd, — kérdi gyanakodva az asszony a vadászatról hazatérő férjtől — mit jelent a nyul fülen a céduka ezzel a számmal: 3.75? Te . . . csak nem vásároltad ezt a nyulat?

— Ugyan, hová gondolsz! *Csak felírtuk, hogy hány óra volt, mikor lőtük.*

Kiméletes értesítés

A repülőgép Nápoly fölé ér. A pilóta adatafordul az utasokhoz:

— Ismerik valamennyien ezt a közmondást: Nápolyt látni és meghalni?

— Természetesen. Ismerjük! — felelik mosolyogva az utasok.

— Akkor jó! — bólint a pilóta. — *Mert az előbb vált le a gép egyik szárnya.*

Mióta nős?

Egy ur izgatottan fut oda a vesztelő vonat mellett álló kalauzhoz:

— Van még időm, hogy bucsut vegyek a feleségemtől?

— *Attól függ, — feleli a kalauz — hogy mióta nős uraságod?*

Ami még rosszabb

— Van-e rosszabb annál, mint ha az ember kukacot talál az almájában?

— Természetesen. Sokkal rosszabb, ha egy félkukacot talál.

— Hogyan?

— *Mert akkor a másik felét már megette!*

Nem rossz

— A bíróság négyévi börtönre ítélte magát és nyolc évre kitiltja az országból. Van valami észrevétele?

— Igen, tekintetes bíróság! Szeretném, ha először a második büntetést méltóztatnának végrehajtani.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

SORVAI ford Ó

(Beküldte Lőke József Tarról.)

2. Szórejtvény.

EE CS EE BB EE BB A

(Beküldte V. Balogh László Dögérlől.)

3. Szórejtvény.

Ő majdnem S menybolt

(Beküldte ifj. Kántor Albert Dögérlől.)

4. Szórejtvény.

megszólítás ER szem

(Beküldte Kovács József Délegyházáról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 23-ik számban közöljük.

**Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésze-
erkező megfejtők nevét nincs módunkban közzétenni.**

A 17-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Vénleányok.** 2. Szórejtvény: **Vajda.** 3. Pontrejtvény: **Nincsen rózsza tövis nélkül.** 4. Szórejtvény: **Fiume.**

Megfejtettek: Takács Rezső, Némethy Lajos, Idei Irma, Böresök Etelka, Németh József, Jankó Ferenc, Községi Elöljáróság (Szilvásvárad), Vezér Emil, Weisz Ádám, Kármán István, Bánki Horváth Sándor, ifj. Prókay Gyula, ifj. Gömbös László, ifj. Szita Mihály, Pápay Ferenc, Ivanics Pál, Kecskés Sárka, Bényi Ferenc.

Jutalomkönyvet nyertek: Kecskés Sári (Balmazújváros), Ivanics Pál (Ipoly-veze).

A 18-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

SZEGÉNY EMBER GAZDAG VÁROSBAN

12 Regény ★ Irta: Számadó Ernő

Hullt, hullt az ének üditő harmata szemünkre, lelkünkre. Megelevenedtünk, mint a megöntözött virág.

Délután átmentem a nevezetes asszonysághoz. Érdeklődöm a függöny iránt.

— Mi? Micsoda? Melyik függöny? Én nem tudok semmiféle függönyről...

— De kérem, a Lénárt néni...

— Ja! — kapott észbe hirtelen — az a függöny, amelyiket összedaraboltam...

— Tessék?

— Igen, könyörgöm, össze kellett darabolni, mert tetszik látni az én öklömnyi ablakaimra ilyen nagy csipkefüggöny kár...

— Hallja, jóasszony, ne tréfáljon, nincs kedvem.

— Elhiszem, — felelt egykedvűen és bebujt a vityillója nyílásán. Egy pillanatra még kidugta a fejét: — Tiszteltetem a Lénárt nénit.

Megsemmisültem. De hát ennyibe nem hagyom. Orditozni kezdtem, hogy az így nem megy, mert nekem kell a függöny, vagy az ára.

Végre is kidugta a fejét az ablakon és ártatlan jóakarattal megkért, hogy ne haragudjak, lássam be, hogy ő sem lehet függöny nélkül. És amikor látta, hogy nem hajlok a békülésre, megadóan sóhajtott:

— Hát jó! Tessék megvárni, összevarrogatom a függönyt.

Otthon aztán teljesen megvizsgáltódtam. Anyám küldött öt pengőt. Jól imádkoztam. Délelőtt hideg vízben kiáztattuk az utolsó teamorzsalékat, az egykori főzés után már vagy harmadszorra és azt ittuk. Nyers falevelekkel vastagítva. Még a mai napot kellett kibírni. Lefeküdtünk jó korán. Reggel egy jobb világ örömeivel ébredtem. Vártam a pénzespostást. Vagy ötvenszer kiszaladtam az utcára. Nem jön. Vajjon hol marad? Vagy talán ma már nem kézbesítenek? Igen, igen, nem is tudom, milyen nap van ma. Megrémültem. Pedig reggel az utolsó almacsutkátartalékot is megettük. Ekkora könnyelműség! Már azt hittem, be kell vándorognom Pestre, szétnézni a személtládák körül, mikor a Fűz utcából kibukkant a postás. Megkaptam az öt pengőt. Izibe tejért, kenyérért rohantam. Azután a lómészárszékre. Megvittem a multkorai hulladékhusok árát és öröms könyvnyelműséggel egy kiló hust vásároltam. Sőt még tíz deka lóparizert is. A hentestől egy félkiló aljzarsirt vettem és a fűszerestől egy szem cukor-

kát. Ur voltam, dús gazdag, mert adhattam...

Mikor összeszámoltuk a pénzt, kissé elszontyolodtunk. Istenem, de kevés maradt. Pedig mi mindent akartunk venni. Dehát az öt pengő csak öt pengő. Elgurult...

Valamelyik forró, füledt városi napon bent kószáltam a paloták alatt. Egyik tejívó előtt, mikor éppen azon töprengtem, elkövessem-e azt a könnyelműséget, hogy megebédélek, egy hirdetémyre lettem figyelmes. Szólt pedig a hirdetémy a következőképpen:

Fiatl író és költő, tömörülj táborunkba! Most indul a „Kezdő Költők Lapja“. Saját, jól felfogott érdeked, hogy jelentkez te is. Stb., stb.

Vár a kibontott lobogó alá sorstestvéri szívvvel:

Ludas Elemér és Többsincsik Imre.

Elofvastam ötször, hatszor. Többsincsik... furcsa név. Az a „csik“ a végén szláv származásáról regél. És a másik, aki szintén ludas a dologban, az a... az a hogyishívják Ludas Elemér... No de mindegy. Megvagyok mentve! Tömörülök! — határoztam el magam. Ime, az első lépés Pestbuda irodalmi bástyáinak ledöntésére. Ez már igen!... Kezdő Költők Lapja... kicsinykét, hogyismondjam, izé, olyan, nem mintha meg akarnám sérteni a tekintetes szerkesztőséget, de, hogyismondjam, olyan, olyan izé... No de se baj! Az eszme, az fenomenális. Micsoda? Hogy veszedelmes? Mi van abban veszedelmes, hogy elsöpörjük az avult, megkövesedett irodalmat és friss vért viszünk a... hogyismondjam na, nem a vágóhídról... Eh hagyjuk! Az a fő, hogy meginduljon az irodalmi forradalom. Fejezünk, mint Robespierre polgártárs. Hát vannak még bátor emberek! Hurrá! Hurrá!

Boldog jövődö reményében tüstént benyitottam a tejívóba és adyendrés szájgöribitással egy félliter pasztórizáltat rendeltem friss kiflivel. Lesz ezután pénz, mint a polyva. Csak tömörülni! Még Nyuszi néniem is vettem egyetmást. Aztán lóhalálában ki! Lázban voltam. Az ágy felől a falról

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangut, igazán olcsón *Reményi* országos híru hangszertelepén vásárolhat: Budapest, VI./15., *Király-utca 58—60.* Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

izgatott örömmel lemásoltam vagy két verset. Gondos, kaligráfiával megrajzoltam, borítékba tettem és mehet. Kezddők a diadalut.

Másnap Tury Sanyi is kijött. Hozott ajándékba egy borotvakészletet, meg egy kis hazait. Elcsevegtünk erről-arról. Persze nem hallgattam el a tömörülést. Ő kicsit lehűtött. Nem bízott a dologban. Nagyon bántott. De ilyen kicsinyes ez a Sanyi. Bízalom dolga ez kérem. Itt hinni kell. Eh, nincs érzéke az ilyen dolgokhoz. Aztán másra tereledött a szó. Persze a multra. Itt újra összehalálkoztunk. Mesélte, mikor a vadasmegyeri intéző kislyánya után sétáltunk, boldog naivsággal és egyszer köszönni mertünk. Hogyhát hogy lesujtott bennünket a figyelembe se vevés. Meg mikor Holczer tanító ur fiát megbúboltam, mert azt a csunya hirt terjesztette rólam, hogy betörtem az iskolába. Én rólam, aki a tanítókat kedvence és az iskola legjobb tanulója voltam. Meg mikor Diószegi Jóskát kente el Varga tanító ur, mert azt hazudta, azért késett el, miszerint csizmájára patkót vertek és hát azt várkászta. Aztán a tanító ur megkérte szépen Jóskát, hogy emelje fel a csizmáját. Bizony egy fél patkó volt a csizmasarkon. Akkor meg azt találta hazudni a csuba, hogy igenis, tanító ur, kérem, ezt a fél patkót leltem, osztán azt verettem rá... No de megkapta a magáét. Szép idők voltak... Meg mikor éjféléig elbeszélgettünk az utcán, míg ki nem szóltak, hogy menjetek már aludni ebadta kölykei, nem tud tőlük pihenni a rendes ember... Egyszer Nagy Károly oszmadia kaptafával igyekezett elutasítani bennünket... De szép volt, de gyönyörű... Meg el ne felejtjük Rossz Matykót, a falu rémét... Bizony nagy hős számba ment, mikor elkacimbáltam rajta a rékkit. Meg Szőlősi Lacit, aki a kocsni után ragódzott butykos rummal, oszt lepottyant... Hü, hogy bugyborékkolt szét a drága itóka... Kinyújtotta az anyja. Késsel kergette körül az udvaron. Istenem, milyen csodás emlékek... Meg hát tudod, mikor Köpe Laczkót agyonütötte az Opra-gyerek, meg Pályi Pista mikor belé-fult a Körösbe... Bizony, amolyan katonajátszás, meg egy kis nézeteltérésféle is került, meg szegény Istenben megboldogult Méhes László jö-testvérünk... Juhász Szabó István, az öreg gazda, mikor Borbély Sadrit urhámmal igen elantragolta, mert hát etlaláltuk sütni a nagy pisztolyt, oszt a golyó, amelyik könnyen emberéletben tehetett volna kárt, már mint az anyémbe, mert szívemre nyomta a csövet, oszt nem sült el, — a hatodik próbálgatásnál átlötte a kamrafalat, a fallal egyetemlegesen egy sor befőtt szilvát, meg vagy három bödöny mézet, úgy, hogy bokáig állt a méz a zsáklóca előtt, meg csak úgy csergedezett a finom szilvalé a polkeről...

(Folytatjuk)

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 24.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak május hó 7-én.)

GABONATÖZSDE.

Készárúpiac. Buza: tiszai 77 kg-os 16.30—16.60, 78 kg-os 16.45—16.75, 79 kg-os 16.60—16.90, 80 kg-os 16.70—17.10, felsőtiszai 77 kg-os 16.20—16.35, 78 kg-os 16.35—16.50, 79 kg-os 16.50—16.65, 80 kg-os 16.60—16.80, duna-tiszai, fejmegyei, dunántúli 77 kg-os 15.75—15.90, 78 kg-os 15.90—16.05, 79 kg-os 16.05—16.20, 80 kg-os 16.15—16.30.

Pestvidéki rozs 11—11.10, egyéb 11.20—11.50; sörárpa, elsőrendű 17—18, másodrendű 15.75—16.75, harmadrendű 15—15.50; takarmányárpa, elsőrendű 13.40—13.60, másodrendű 13—13.30; zab, elsőrendű 13.85—14.10, másodrendű 13.75—13.85; tengeri, tisztítási 13.05—13.20, egyéb 12.65—12.75; buza 11.85—12; 8-as liszt 14.20—14.40 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza májusra: 15.74—15.75, júniusra: 15.58. Rozs májusra: 11.01—11.03, júniusra: 11.05—11.06. Tengeri májusra 11.69—11.70, júliusra: 11.44—11.46 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r.t. heti jelentése.) Lucernamag iránt még némi belföldi érdeklődés mutatkozik, ára nem változott. Muharmag. A kereslet élénk, de az erős jügoszláv kínálat megakadályozta az árak megszilárdulását. Szudánfűmág iránt szintén még mutatkozik kereslet, mely a megfelelő készletből fedezhető. Kölesféltekben élénk a forgalom. A piacra kerülő tételek könnyen elhelyezhetők. Kéherheremag. Az elmúlt héten külföldi viszonylatban üzletkötések történtek. Fűmágak továbbá is keresettek. Biborheremag. A terméskilátások igen kedvezők. Jó időjárásnál a várható termés tetemesen túl fogja haladni a múlt évet. Véleményes belföldi üzletkötések már történtek. Mák szállárulása megállt, ára nem változott. — A budapesti ár- és értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersáruért 100 kilónként budapesti paritásában: Köles, fehér 15—16.50, vörös 14.75—16, vegyes 14—14.50; tökmag, nagy 24—26, kis 21.50—22.50; mák (kék) 41—43; bab: dunai szokvány 15—15.50, dunántúli szokvány 15—15.50, felsőm, szokvány 14—14.50; lucernamag 150—170; muharmag 15—16; esllagfűrt 11.50—12.50 pengő métermázsánként.

Tőzsdei megbízásokat

Mindenemű értékpapírok, kötvények és záloglevelek vételére és eladására legelőnyösebben teljesít **BARNA BANK, Budapest, V. Nádor-u. 26.** Tőzsdével szemben. Telefon: 213—16, 104—67.

Abraaktakarmánypiac. Árpakorpa 13, borsóhéj 12.50, borsókorpa 12.50, buza-konkoly 12.25, buza 12.15, buza-takarmányliszt 14.75, konkolydara 12.60, lenmagpogácsa 14, napraforgópogácsa 13, szárított répaszelet 11, repecpogácsa 9.75, rozskonkoly 9.50, rozskorpa 12.15, rozstakarmányliszt 13.50, lókmagpogácsa 15 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 7.40—8.50, muharszéna 8—9, lucernaszéna 9—10.80, zabosbükknönszéna 8.80, baltacím 7.50 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) és beállítani való tinó 40—46, elsőrendű jármosökör (fehér) 40—44, másfél éves tinók 30—40, másfél éves üszök 38—40, fiatal, friss fejős tehén 50—55 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Borjувásár. Elsőrendű 70—77, kivételesen 84, másodrendű 60—69, harmadrendű 46—57 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Vágómarhavásár. Bika, magyar, másodrendű 30—34, bika, tarka, másodrendű 33—48, harmadrendű 26—28, ökör, magyar, másodrendű 33—50, harmadrendű 24, ökör, tarka, másodrendű 33—54, harmadrendű 29—30, tehén, magyar, másodrendű 30—44, tehén, tarka, elsőrendű 52—56, másodrendű 32—51, harmadrendű 24—31, bivaly, magyar 15—16, növendék (éves) 28—46, kicsontozni való 20—21 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Prima, uradalmi zsírseretés, páronként 340 kg-on felül 73—76, prima, szedett 64—67, silány 48—56 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Juhárak. Külföldiek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg sulyban 40—45 fillér kilogrammonként, gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, 3 kg sulylevonással.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 310—680, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 180—350, öszvér 65—70, alárendelt 25—200, vágó 28—140 pengő darabonként.

Tej és tejtermékek: Teljes tej 32, lefőlőzött tej 8, tejszín 240—280, tejfel 120—150 fillér literenként. Centrifugált vaj 3—3.20, tehéntúró 60—80, juhsajt 180—240, trappista 160—240, emmentáli 240—360 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élőbaromfi: Tyúk 1.80—3.60, csirke 1—2 pengő darabonként. — Leölt baromfi: Tyúk 1.30—1.60, csirke 3—3.80, ruca, hizott 1.30—1.50, lud, hizott 1.30—1.50, pulyka, hizott 1.30—1.50, libamáj 5—8 pengő kilogrammonként. Teatojás 6—7, főzőtojás és apró 5—5.8 fillér darabonként.

Zsir és szalonna: Szalonna, olvasztani való 1.08—1.24, sózott, kenyér 1.20—1.40, füstölt 1.40—1.80, háj 1.24—1.32 tepertő, zsíros 1.20—1.80, sertészsír.

helybeli 1.16—1.32 pengő kilogrammonként.

Halpiac: Ponty, élő, nagyság szerint 1.30—1.60, haresa 3.20—4 pengő kilogrammonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 2.80—3.60, félédes 2.60—3.20, rózsza 2—2.40, mák, kék 0.64—0.80, pergetett méz 0.96—1.40, háziszappan, szín 1—1.20, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa 32—40, petrezselyem 30—40, zeller 40—50, kalarábé 14—26, karfiol 130—200, vöröshagyma, makói 36—42, közönséges 28—34, fokhagyma 130—180, cékla 16—24, savanyított káposzta 24—32, fejesaláta 8—20 (1 drb), torma 80—120, őszi, rózsza 10—14, nyári, rózsza 14—16, Ella 8—12, kifli 24—32 tömör csiperkegomba 160—300, szegfűgomba 200—280, szárított gomba 250—600, spárga, vastagszálu 120—200, közepszeri 80—120, fekete-retek 14—20 fillér kilogrammonként. Hónaposretek csomóként 8—30 fillér.

Gyümölcs: Alma, külföldi 80—300, dió 120—140, dióbél 340—400, mogyoróbél 320—400, héjazott mandula 320—520 fillér kilogrammonként.

Füziac. A fenyőpiacra a kereslet még mindig igen csekély. Az ország egyes részein még akkora készletek vannak, hogy újabb beszerzésre nincs szükség. Keményfűben az üzleti forgalom mérsékelte, főként csak gömbfa iránt van érdeklődés. Bük, hárs, éger, nyárs- és tölgyrönkök könnyen el lehet helyezni. Tűzfűben a forgalom csekély, az árak a gyenge kereslet ellenére tartottak. A bükhasábfá 332—335, a cserhasábfá 285—290, a gyertyánhasábfá 310—315, az akáchasábfá 265—270 pengő vagononként, budapesti paritásában.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára május hó 7-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Száz pengőnél többre kerül száz darab: Angol font 1650—1680; dollár 340.80—344.80; kanadai dollár 334—344; hollandi forint 230.95—232.95; német márká 136—137.60; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab: Csehszlovákia 14.15—14.35; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.50—65.10; román leu 3.20—3.30; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

Arany- és ezüstpénzek ára

1935 május hó 7-én.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 45 fillér; kétkoronás 90 fillér; ötkoronás 2 pengő 45 fillér; régi egyforintos 24 fillér.

Aranypénzek: Tőzsdei forgalom nem volt.

Szinezüst kilogrammja 118 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:

„FALU“ MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: **MAYER EMIL**